

Búkũ Nêhēmíyā drī

Búkũ Ézĩrā 'badrī Nêhēmíyā be rĩ nze kí āmaní úfē ándrá 'bá Įşırayıĭlī drī 'baní rúkũsā sī ru ujajó Įşırayıĭlī gá sáwā ándrá ĩ'bā kí agujó ātí'bó rú Pásīyā gá āzıla Bābŭlŏnī gá rĩ 'bā ũngúkú gá rĩ drī gá. Nêhēmíyā rĩ ĩjó ũrālē ála bŏrŏ Yêrúsālēmŭ drī sị ú'dí ru íngoní yā rĩ drī gá. 'Bá ũnĩtáná Bībīlīyā drī trũ ưưgá rĩ ātị kí rá Ézĩrā sī āzıla ícị búkũ 1 ĩjó sŭrŭ drī kí búkũ 2 ĩjó sŭrŭ drī be nĩ āzıla sī vā búkũ Ézĩrā kí Nêhēmíyā be nĩ. Ézĩrā drī ándrá búkũ 'dĩ kí ícị nĩ ku yā áni, 'bá āzị ālu la ícị kí nĩ. Ícŏ búkũ Nêhēmíyā drī ícílē āni rú ílị 430 sī 'dĩ sī útị drī Yêşŭ ku.

Nêhēmíyā ĩ'di ándrá 'bá úpí Pásīyā drī Ārītāsērīsésī ní ākŏnā fēlēpi mēsā sị gá rĩ 'i. Zị Úpí Ārītāsērīsésī 'i sī ĩ'diní rúkũsā fējó sī gŏjó vŭlé Yêrúsālēmŭ gālē sī āzākoma fējó bŏrŏ Yêrúsālēmŭ drī sịjó ú'dí ru. Úpí Ārītāsērīsésī ā'ĩ Nêhēmíyā ní mujó ĩjó 'dĩ ngajó rá, 'dā 'bā ũngúkú gá pē dó Nêhēmíyā adrujŏ gávŭnā Yŭdā gá rĩ rú, 'dĩ āngŭ Yêrúsālēmŭ andre celēpi rĩ drī rú 5:14. 'Bá āzị drī kí ándrá táni ũ'bĩ Nêhēmíyā atrílē sī bŏrŏ Yêrúsālēmŭ drī sịjó ú'dí ru ku rá tí, āzākoma Ādrŏnā drī sī úde āzị bŏrŏ sịjó rĩ ú'dŭ 52 vŭlé gá rá. 'Dā 'bā ũngúkú gá, Ézĩrā ko dó Nêhēmíyā āzā sī 'bá Įşırayıĭlī drī kí drī cejó sī tị ícịma ĩ'badrī Ādrŏnā be ándrá celēpi rá rĩ ícịjó ú'dí ru.

Íjọ Nêhēmíyā 'bā zìlé rī

¹ 'Dĩ kí íjọ Nêhēmíyā Hākālíyā ngọpì 'bā jọlé rī kí.

Ílì kālì ìrì rī 'bā ìmbá Kìsìlẹ̀vũ* drì mánì u'ájọ úpí Àhāsũwérẹ drìko gá Súsā gá 'dāá rī sī,

² má ádrìpìka kí 'bā āzì ālu Hānānī amù kí āgọbì Yúdā gá la kí abe. Kí dó mụ amúlẹ 'bo, āzì dó kí 'bā Yāhūdī rú ándrá acelépi Yúdā gá múlépi āmíyóná āngũ gá ku rī kí 'bā íjọ sī. Ázì vā kí íjọ kí acì Yẹrúsālẹmũ gálẹ íngoní yā rī kí drī gá.

³ 'Bá 'dĩ jọ kí mánì, "'Bā Yāhūdī rú acelépi Yúdā gá 'dāá rī kí 'bā āgólépi āmíyóná āngũ gá rī kí abe ùcōgō āmbógó la agá drìnzá be āzìla 'bā āmíyóná ru u'álépi kí andre gá rī 'bā kí dó kí idemará ru. Bōrō sī Yẹrúsālẹmũ andre cejó rī andi rá āzìla ívé kẹjítì la kí ācì sī rá."

⁴ Ma dó mụ íjọ jọlé 'dĩ kí arelé 'bo, ári dó vū gá āzìla má awá dó mīndrẹ sī. Má awá ụ'dù āzo rú, ágā dó sī ākónā nalé úmgbé āzìla āzì dó Ādróná 'bū gá rī 'i.

⁵ Ájọ dó:

"Úpí Ādróná 'bū gá rī, mi āmbógó ru āzìla ũsūtáná ru, mi Ādróná tì icíma mídrì kí tāmbalépi lētáná mídrì ukólépi ku rī abe 'bā ímì lélépi āzìla āzítáná mídrì kí tāmbalépi rá rī 'baní rī 'i.

⁶ 'Bārī, mí andré drī āzìla mí are drī ātí'bó mídrì ì'dì 'bā ímì zì agā ìnì kí ìtù be 'bā mídrì Íṣṣrayílì rú 'dĩ kí 'bā íjọ sī fô! Āma pírì idé kí íjọ

* **1:1 1:1** *Kìsìlẹ̀vũ* ì'dì ìmbá úrômī káléndā 'bā Bābūlōnī gá rī 'badrī sī.

ũnzí ími uryu'ba gá rá. 'Bá mâ átépì drì lícó gá ri kí, 'bá mádrì lícó gá rĩ kí āzila 'bá pírì Ịsìrayìlì drì kí abe āmba āzítáná mídrì kí tã ku.

⁷ 'Etáná āmadrì ími uryu'ba gá rĩ kí ũnzí-ũnzí āzila āmba āzítáná mídrì kí tã ịjọ míní azilé āzila míní fêlé ātí'bo mídrì Músā drì rĩ kí abe pírì ku."

⁸ "Mí agá drì ịjọ ándrá míní jolé ātí'bo mídrì Músā ní, 'Ídrì ịjọ mání jolé ĩminí 'dĩ kí vú ũbĩ ku, ma ĩmi iré sùrú āzì kí agá,

⁹ wó ĩdrì ĩmi tị uja má rụ āzila ĩdrì āzítáná mádrì kí vú ũbĩ rá, ĩdrì tani adru āmỳyóná āngū gá álì-álì ru, ma ĩmi atrá āngū ālu gá āzila ma ĩmi ají 'bālé āngū mání pėlé sī rụ mádrì ịnzịjọ rĩ gá.' "

¹⁰ "'Dĩ kí ātí'bo āzila 'bá mídrì míní unzelé ũkpō mídrì āmbógó āzila drì mídrì ũkpó rĩ sī rĩ kī.

¹¹ 'Bārĩ Úpí, lē ími bīlẹ 'ba are ịjọ ātí'bo mídrì 'bā zīlẹ ími tị gá 'dĩ 'i āzila ịjọ ātí'bo mídrì lēlẹpi ịnzítáná fēlẹpi ími rụ ní 'dĩ 'bā kí zīlẹ 'dĩ kí fō! Ífē ātí'bo mídrì 'bā ịsụ ásị ịgbẹ āmbógó ĩ'didrì drì rá fō!"

Ụ'dụ 'da kí agá ma ándrá 'bá wáyĩnĩ fēlẹpi úpí mádrì ní rĩ 'i.

2

Nêhēmíyā tị pějọ Yẹrúsālẹmũ gá rĩ

¹ Īmbá Nīsánĩ drì gá úpí Bābūlōnĩ drì Ārītāsērīsésĩ 'bā ũpĩ najó ílì kālì ịrĩ 'bo rĩ sī, ají ĩ'diní wáyĩnĩ mvulẹ, á'dụ dó wáyĩnĩ fēlé ĩ'dinĩ.

Wó úpí ndre jō drī mání adru agá ì'di drīlẹ́ gá ùcōgō sī 'dī ání ku.

² Íjọ́ 'dī sī úpí zì dó ma, “Ímí méléṭì dó ùcōgō rú íní ã'du sī ìsù mí adru àyánì rú ku? Íjọ́ àzì míní ùcōgō àmbógó la fẹ́lẹ́pì la cí.”

'Dā 'bā ùngúkú gá, ỳrì àmbógó la afí dó áma ásì gá,

³ wó àjọ́ úpí ní, “Úpí mí adru jà'dā! Ma dó adru ùcōgō sī ku la ã'du íjọ́ sī? Táwùṇì má áyìpìka kí ìsìjọ́ rī drī dó andi rá àzìla kẹ́jìṭì lā drī kí dó ve àcì sī rá rī gá?”

⁴ Úpí jọ́ mání, “Ílẹ́ tá dó ã'du yā?”

'Dā 'bā ùngúkú gá, ázì dó Àdróná 'bù gá rī 'ì ásì sī

⁵ àzìla má umvì íjọ́ úpí 'bā zìlẹ́ rī 'ì àjọ́, “Íjọ́ 'dī drī úpí míní àyìkō fẹ́ rá àzìla àtì'bó mídrì drī ásì ìgbẹ́ ìsù mídrì rá, lẹ́ ípẹ́ áma tì táwùṇì Yúdā drì sī má áyìpìka kí ìsìjọ́ rī gálẹ́, ma dó sī icó ì'di sílẹ́ ú'dí ru be nì.”

⁶ 'Dā 'bā ùngúkú úpí 'bā kí rì agá ì'di 'bā ùkù be àngũ àlu gá 'dī gá 'dā zì dó ma, “Àcì 'dī la ímí 'dù ỳ'dù sì àzìla mì dó àgō ã'dùṭù?” Àlù dó ì'diní ỳ'dù mání sī àgōjọ́ rī. Úpí u'á dó àyìkō sī àzìla à'ṭì dó mání mụlẹ́ rá.

⁷ Àjọ́ vā ì'diní, “Íjọ́ 'dī drī úpí míní àyìkō fẹ́ rá, lẹ́ ísì wárāgā gávūnā mídrì ìyì Ûfūrátì 'bā 'á 'dā sī rī 'baní, kí dó sī áma àzāko mání mụ agá àcì 'dī gá 'dā kpere mání ca agá Yúdā gá múké.

⁸ Lẹ́ úpí 'bā sī vā wárāgā Ásāfū mīrì úpí drì andre tẹ́lẹ́pì rī ní, 'bā fẹ́ sī mání ife kí, ma dó sī báwũ asi sī bōrō ùkpó sílẹ́ ụrụgá sī jó Àdróná

drī andre tējó rī 'bā tị kị usú. Ma vā sī bōrō táwũnī andre cejó rī 'bā tị usú āzıla ma vā sī kējītị jó mání sī amújó u'ájó ala gá rī drī su.” Úpí fē ìjọ mání zilé ì'di tị gá rī rá ā'dusīku Ādróná 'bā adrujọ má be cí rī sī.

⁹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, úpí pē dó āmbogo āsīkārī ũ'bí kị drī celépi rī kị tị āzıla āsīkārī cėlépi kâyĩnō sī rī kị abe áma agujó gávũnā ìyị 'bā 'á 'dā sī rī 'barú āzıla áfē dó ì'baní wárāgā úpí 'bā sīlẹ rī kị.

¹⁰ Gāmētē mífị Sānībālátị Hōrónị gó ru rī kị mụ ìjọ 'dī arelé āmbógó Tōbíyā Āmónị gó ru rī be 'bo, acá kị dó ũmbā āmbógó la sī 'bá āzị 'baní amújó anzi İṣṛayīlī drī kị āzā kojó rī sī.

Nēhēmíyā 'bā bōrō Yērusālēmū drī undréjọ rī

¹¹ Ìjọ 'dī sī ámu dó Yērusālēmū gá, ma dó mụ u'álẹ ala gá 'dāá ụ'dụ na 'bo,

¹² má angá dó ụ'dụ na rī 'bā ìnị sī āfūlé āmvé. Á'dụ dó āgọbị āzị kị má be were rú ìndī, álū ì'baní ìjọ Ādróná 'bā 'bālẹ áma ásị gá má idé ì'di táwũnī Yērusālēmū drī ní rī ku. Ānākpá mání 'dūlẹ ìndī rī ì'di lú kâyĩnō mání sī acịjọ rī 'i.

¹³ Áfū dó ìnị sī Kējītị Á'bụ gálẹ ru rī gāsī, 'dāá ámu dó Kídí Ũ'bálígó* drī gálẹ ru cajó kpere Kējītị Kórōná drī gá. Mání cẹ agá kâyĩnō sī 'dī gá 'dā, má undré dó bōrō sī Yērusālēmū andre cejó andilẹpi rá rī kị kējītị ivélé ācị sī rá rī kị abe.

* 2:13 2:13 jōku ìnị āmbógó rī.

14 'Dā 'bā ūngúkú gá, ámu dó Kējítì ìyí Kídí ru rĩ drì gá āzila ìyí úpí drì gá, wó 'dāá gẹ̀rì acá dó káyīnō mání sī acíjò rĩ ní síríná ru.

15 Ìjò 'dĩ sī ámu dó ìnì sī á'bù Kídrōnĩ drì gāsĩ āzila má undré dó sī bōrō rá, ágō dó sī filé vúlé Kējítì mọ́jò ìyí agâlè rĩ gāsĩ.

16 Āmbogo táwũnĩ drì nĩ kí ámu íngölè āzila má idé ā'du yā rĩ gá ku, ā'dusĩku sáwā 'dā gá ájò drì ìjò āzì 'bá Yāhúdĩ drì 'baní jòku ātalo 'baní āzila 'bá āmbogo rú jòku 'bá āzì tá tí āzì 'dĩ ngalépi nĩ rĩ 'baní ku.

17 'Dā 'bā ūngúkú gá, ázì dó kí, “Ìndre ūcōgō āmaní adrujò ala gá 'dĩ rá yā? Yẹ̀rúsālẹ̀mũ acá dó ándrú ru āzila kējítì la ve kí dó ácí sī rá. Ìmi amú, lẹ̀ āsì kí bōrō sī Yẹ̀rúsālẹ̀mũ andre cejò rĩ ú'dí ru! Āma icó dó sī u'álé drīnzá 'dĩ agá 'dĩ áni ku benĩ.”

18 Má ũlũ vā ì'baní ìjò Ādróná mádrì 'bā sī áma āzākojò rĩ kí āzila ìjò úpí Bābũlōnĩ drì 'bā jolè mání rĩ kí abe.

Umvi kí dó, “Lẹ̀ āma i'dó kí dó jó 'dĩ sílè ú'dí ru.” Ìjò 'dĩ sī i'dó kí dó āzì múké 'dĩ rá.

19 Wó Sānībālātì Hōrōnĩ gó ru rĩ kí āmbógó Tōbíyā Āmōnĩ gó ru rĩ be āzila Gésēmũ Ārābũ gó ru rĩ trũ kí mọ́ ìjò 'dĩ arelé 'bo, gọ́ kí āma gųgũ āzila nzú kí āma sù rá. Zì kí dó āma idemará ru, “Ākoṇá la ìminí idélè 'dĩ kí dó ā'du? Ìmvu dó úpí ọ̀rọ́ 'bá gá rĩ sī rá yā?”

20 Má umvi ì'baní, “Ādróná 'bũ gá rĩ la āmaní āzì 'dĩ fẹ̀ delé rá. Āma ātì'bo ì'didrì kí, āma āzì sī bōrō sijo ú'dí ru rĩ i'dó rá. Wókō jòku hákĩ

jōku ũkpó āzị ĩmi āni sī icójó āma atriјó āzị bōrō Yērúsālēmŭ gá 'dī nğaná gá rá la 'dáyụ."

3

Bōrō Yērúsālēmŭ drị sịjọ ú'dí ru rĩ

¹ 'Dĩ kí rụ 'bá bōrō Yērúsālēmŭ drị sịlépi ú'dí ru rĩ 'badrị kị: Átáló āmbógó āndānī Īllyāsībŭ kí ātalo ĩ'didrị āzị rĩ kí abe mụ kí dó āzị sī bōrō sịjọ ú'dí ru rĩ drị ngalé, sị kí dó sī Kējịtị Kābīlō idélé idétáná ru rĩ kí ajịjọ rĩ drị 'i. 'Bā kí ĩ'di ālá ru, usú kí kējịtị la kí, sị kí ĩ'di cajó kpere Gōrófā Túrú ālu gá, 'bā kí dó ĩ'di ālá ru cajó kpere jó gōrófā rú umvelé Hānānēlị rĩ gá.

² 'Bá táwŭnị Yērịkọ drị agá rĩ sị kí dó bōrō 'bā wókō Īllyāsībŭ 'bā sịlé rĩ rụ sī rĩ nĩ, Zākúrị Īmírị ngọpị sị dó bōrō i'dójó 'bá táwŭnị Yērịkọ drị 'bā kí sịlé rĩ 'bā tị gá.

³ 'Bá Hāsénā drị sị kí dó Kējịtị sī ĩ'bi agujó sụ gá rĩ drị nĩ. Ala kí dó ife kējịtị 'bā drị gá ri kí, usú kí dó aya āzịla bawŭ sī kējị tị icijó rĩ kị.

⁴ Ūrịyā ngọpị Mērēmọtị Hākózị umvelépi áyịpị rĩ sị dó bōrō Kējịtị 'bá Hāsénā drị 'bā kí sịlé rĩ rụ sī rĩ nĩ. ĩ'di rŭsī Bārākíyā ngọpị Mēsŭlámŭ Mēsēzābēlị umvelépi áyịpị rĩ sị nĩ. Mēsŭlámŭ rụ sī Zādókī Bāánā ngọpị sị nĩ.

⁵ Zādókī Bāánā ngọpị rŭsī 'bá Tēkówā drị sị kí nĩ, wó 'bá āmbogo táwŭnị agá 'dāá rĩ gā kí āzị ĩ'bā drịlẹka 'bā kí fēlé ĩ'baní rĩ kí ngalé úmgbé.

⁶ Kējịtị Yēsánā* drị Pāséyā ngọpị Yōyiyádā sị kí ĩ'di Mēsŭlámŭ Bēsōdēyiyā 'bā ngọpị be ú'dí ru

* **3:6 3:6** Ála ándrá kējịtị Yēsánā drị umve kējịtị ũkụ rĩ.

nĩ. Ala kí dó ife Kējítì 'bā drī gá rī kí, usú kí dó aya āzila bāwũ sī Kējítì icíjọ rī kī.

⁷ Ī'ba rūsī rī Mēlātíyā Gībēyónĩ gó ru rī sị kí dó ĩ'di Yādónĩ Mērōnótĩ gó ru rī be āzila 'bá Gībēyónĩ 'badrī Mízípā abe rī kí trũ. 'Bá 'dĩ kí gávũnā ìyí Ūfūrátĩ 'bā 'á 'dā sī rī 'bā pálé gá.

⁸ Ūzīyélĩ ágóbì úká dīlépi Hārīháyā ngọpì sị bōrō 'bá Gībēyónĩ drī 'bā kí sīlé rī rù sī āzila Ānānáyā 'bá ādu ājì ngūlépi vīrī rī idélépi rī kí 'bā āzì ru rī sị dó Ūzīyélĩ rù sī rī nĩ. 'Bá 'dĩ idé kí bōrō sī Yērúsālēmũ andre cejọ rī ũkpó ru cajó kpere Bōrō Mgbọ rī gá.

⁹ Bōrō kí drīlé gá rī Hūrī drīlé adrulépi Yērúsālēmũ 'bā wókō nūsũ rī gá rī 'bā ngọpì Rēfāyíyā sị nĩ.

¹⁰ Yēdāyíyā Hārũmáfũ ngọpì sị bōrō jó ĩ'didrī 'bā andre gá rī nĩ. Bōrō jó ĩ'didrī 'bā andre gāsī rī Hātúsī Hāsābānēyíyā ngọpì sị dó ĩ'di ú'dí ru nĩ.

¹¹ Hārímũ ngọpì Mālīkíyā kí Pāhātī Mōwábũ ngọpì Hāsúbũ be sị kí bōrō 'bā wókō āzì rī nĩ āzila sị kí vā jó Gōrófā rú sī Ācì ũdũjọ rī nĩ.

¹² Bōrō Mālīkíyā 'bā kí sīlé Hāsúbũ be rī 'bā drīlé gá rī Hālōhēsī 'bā ngọpì Sālúmũ āmbógó ru Yērúsālēmũ 'bá wókō nūsũ rī gá rī sị kí ĩ'di ìzépì be ú'dí ru nĩ.

¹³ Hānúnĩ kí 'bá Zānówā drī kí abe idé kí Kējítì sī mujó Á'bụ gálé ru rī nĩ. Idé kí ĩ'di ú'dí ru, ipa kí ife la kí, ala kí dó ife kējítì 'bā drī gá rī kí, usú kí dó aya āzila bāwũ sī kējì tì icíjọ rī kī. Idé kí vā bōrō sī táwũnĩ andre cejọ rī mítā 500 cajó kpere Kējítì sī mujó Kórōná sũjọ rī gá.

14 Kējítì Kórōná drì Mālīkiyā Rēkábū ngópi ãmbógó ru Bětì Hākērēmũ gá rĩ idé nĩ. Idé ì'di ú'dí ru, ala kí dó ife kējítì 'bā drì gá rĩ kí, usú kí dó aya āzila bāwũ sī kējì tì icíjò rĩ kī.

15 Sālúmũ Kōlīhózē ngópi ãmbógó ru Mīzípā gá rĩ sị dó Kējítì Ìyì Kídí ru rĩ drì nĩ, gbā dó drì la āzila ala dó ife Kējítì 'bā drì gá rĩ kí, usú dó aya āzila bāwũ sī kējítì icíjò rĩ kī. 'Dā 'bā ũngúkú gá, sị dó vā bōrō Ìyì Sīlōwámũ drì 'bā wókō gá āni rú ámvú úpí drì be cajó kpere āngũ ilúlépi Táwũnĩ Dāwúđđì drì galé ru rĩ gá.

16 Ì'di drìlẹ gá 'dāá rĩ Nēhēmíyā Āzībúkì ngópi ãmbógó ru Bětì Húrĩ 'bā wókō nūsũ āzì rĩ gá rĩ idé ì'diní cajó āngũ Ìnadrì Dāwúđđì drì 'bā wókō gá kpere Ìyì galé drì sī rĩ gá āzila kpere 'bá kúlépi kùkù rĩ 'badrì jó gá.

17 Bōrō Nēhēmíyā ngópi Āzībúkì drì andre gāsì rĩ 'bá Léví drì Bánì ngópi Rēhúmũ pálé gá rĩ sị kí ì'di ú'dí ru nĩ. Ì'di rù sī rĩ Hāsābíyā ãmbógó ru āngũ Kéyìlā drì 'bā wókō nūsũ rĩ gá rĩ sị ì'di ú'dí ru āngũ ì'didrì 'bā rù sī.

18 Hāsābíyā rù sī rĩ Bīnúwī† Hēnādádì ngópi ãmbógó ru sùrú ì'didrì Kéyìlā 'bā nūsũ gá rĩ kí 'bá ì'di pálé gá rĩ kí abe sị kí ì'di ú'dí ru nĩ.

19 'Dā 'bā ũngúkú gá, Èzẹrì Yēsūwā ngópi ãmbógó ru Mīzípā gá rĩ sị dó bōrō 'bā wókō āzì jó sī āko ā'dì drì kí tām̄bajó rĩ 'bā drìlẹ gá rĩ nĩ kpere āngũ bōrō 'bā sī ru agójó rĩ gá.

20 Ì'di rù sī rĩ Bārúkì Zābáyì ngópi sị bōrō 'bā wókō āzì ì'dì i'dójó kónā gá 'dāá cajó kējítì sī fìjò

† 3:18 3:18 Búkì āzì Ìbūrānīyā tì sī rĩ kí Bīnúwī 'dì umve Bāváyì 'ì.

átaló ămbógó ăndânĭ Ĭlĭyăsĭbũ drĭ jó gá rĭ gá.

21 Bărũkĭ rũ sĭ rĭ Hăkózĭ ngópĭ Ūrĭyă 'bă ngópĭ Mĕrĕmótĭ sĭ dó ĭ'di ú'dí ru ĭ'dójó kĕjĭtĭ sĭ fĭjó átaló ămbógó ăndânĭ Ĭlĭyăsĭbũ drĭ jó gá rĭ gá kperĕ ĭ'di 'bă ăsĭ agá.

22 Mĕrĕmótĭ rũ sĭ rĭ ătalo Yĕrũsălĕmũ andre gá rĭ sĭ kí ĭ'di ú'dí ru nĭ.

23 Bĕnzămĭnĭ sĭ kí Hăsũbũ be bŏrŏ ru ndrelĕpi jó ĭ'badrĭ be ătalo 'banĭ sĭlĕ rĭ rũ sĭ rĭ ú'dí ru nĭ. Ĭ'ba rũ sĭ rĭ Ănănĭyă ngópĭ Măsĕyĭyă 'bă ngópĭ Ăzărĭyă sĭ dó bŏrŏ jó ĭ'didrĭ andre gá rĭ ú'dí ru nĭ.

24 Bŏrŏ Ăzărĭyă drĭ 'bă tĭ gá 'dăă rĭ Hĕnădádĭ ngópĭ Bĭnúwĭ sĭ wókŏ la ăzĭ rĭ ú'dí ru nĭ. Ĭ'dó sĭlĕ la jó Ăzărĭyă drĭ gá 'dăă cajó ăngũ ru agólĕpi gŏ'dŏ rĭ gá cajó kperĕ bŏrŏ 'bă kónă gá.

25 Pălălĭ Ūzáyĭ ngópĭ sĭ ăngũ bŏrŏ 'bă ru agó agá rĭ kí jó Gŏrŏfă rú ăsĭkărĭ úpĭ andre tĕlĕpi rĭ 'bă kí sĭ u'ájó rĭ andre gá rĭ ú'dí ru nĭ. Ĭ'di rũ sĭ rĭ Pĕdáyă Părŏsĭ ngópĭ sĭ kí dó ĭ'di ú'dí ru,

26 ăti'bo Jó Ădrŏná drĭ agá u'álĕpi 'bé Ūfĕlĭ gá rĭ sĭ kí dó bŏrŏ 'bă wókŏ ru ndrelĕpi Kĕjĭtĭ ĭyĭ drĭ be ĭtũ 'bă ăfũ agâlĕ ru rĭ kí jó ăzo sĭlĕ gŏrŏfă rú jó ăzĭ rĭ uryũ'bă gá rĭ be rĭ ú'dí ru nĭ.

27 Ĭ'badrĭ 'bă tĭ gá 'dăă 'bă Tĕkŏwă drĭ sĭ kí vă bŏrŏ ăzĭ rĭ ĭ'di ĭ'dójó jó ăzo sĭlĕ gŏrŏfă rú jó ăzĭ rĭ uryũ'bă gá rĭ gá cajó kperĕ bŏrŏ 'bé Ūfĕlĭ drĭ gá.

28 Kĕjĭtĭ Fărásĭ 'badrĭ 'bă drĭlĕ gá rĭ ătalo sĭ kí ĭ'di ú'dí ru nĭ, átaló ălu ălu sĭ bŏrŏ ru ndrelĕpi jó ĭ'didrĭ be rĭ.

29 Bŏrŏ ătalo 'badrĭ rũ sĭ rĭ Zădókĭ Ĭmĕrĭ ngópĭ

sì dó jó ǐ'didrī 'bā búlú gá rī ú'dí ru nī. ǐ'di rú sī rī Sēmāyíyā Sēkānīyā ngópi Kējítì ǐtù 'bā āfū agálé ru rī tēlépi rī sì dó ǐ'di ú'dí ru nī.

³⁰ Sēmāyíyā rú sī rī Hānānīyā Sēlēmíyā ngópi sì kí dó pālē ǐrī rī Hānúnī Zāláfū 'bā ngópi námbā ázíyá sī rī be ú'dí ru nī. ǐ'ba rú sī rī Mēsūlámū Bārākíyā ngópi sì dó wókō ru ndrelépi āngū ǐ'didrī sī u'ájó rī be rī nī.

³¹ Bōrō Mēsūlámū rú sī rī Mālīkíyā 'bá úká dīlépi rī kí 'bā āzí ru rī sì dó ǐ'di ú'dí ru nī cajó kperé jó āti'bo Jó Ādróná drī agá rī 'badrī gá āzila 'bá āko ẃzilépi rī 'badrī jó ru ndrelépi Kējítì Mīfíkádī be rī gá cajó rúmū jó Gōrófā rú rī drī ẃrugá kónā 'bā drīlẹ́ gá rī gá.

³² 'Bá úká dīlépi rī kí 'bá āko ẃzilépi rī kí abe sì kí drīdrīnī i'dójó jó 'bā kónā drīlẹ́ gá rī gá 'dāá cajó kperé Kējítì sī Kābīlō kí agujó āngū sī ídétáná idéjọ́ rī gá rī nī.

4

Mérọ́'bá Nēhēmíyā drī kí

¹ Sávā Sānībālátī 'bā arejó la āma i'dó bōrō sīlẹ́ ú'dí ru rī sī, acá dó ũmbā sī, āzila ásí la dra dó sī ũnzí, i'dó dó 'bá Yāhūdī drī kí idelé idẹ́.

² Jọ ǐ'di 'bā wōrīka kí drīlẹ́ gāsī āzila āsīkārī Sāmāríyā drī 'baní, "'Bá Yāhūdī rú ũkpó kóru 'dā kí ā'du idé? Ũrā kí kí ícọ́ bōrō 'dā sīlẹ́ ú'dí ru rá yā? Kí dó ídétáná idé yā? Kí ǐ'di de ẃ'dù ālu vúlẹ́ gá rá yā? Kí ábí írā ívélé rá drōlé kórōná ru ngúlúru-ngúlúru 'dā kí uja sī bōrō 'dī sījọ́ rá yā?"

³ Tōbíyā Āmōnī gó ru rĩ tu dó pá ĩ'di búlú gá āzıla jọ dó, “Bōrō ĩ'baní sílẹ́ írā sī 'dĩ ũbálígó drĩ tụ drĩ la gāsī, ĩ'di ĩ'di andi rá.”

⁴ Zì Ādróná 'i, “Ādróná āmadrĩ, mí are āma ā'dusīku mērọ́'bá 'bā kí āma idejó idê rĩ sī. Ífẹ́ idemará ĩ'bā kí idélé 'dĩ 'ba uja ru a'délé kí drĩ gá, ífẹ́ 'ba acá kí 'bá arálẹ́ āngũ ĩ'badrĩ gá ā'dị gá agulẹ́ āmíyóná āngũ gá rĩ kí áni.

⁵ Ítrũ jọ íjọ ũnzí ĩ'badrĩ kí ku āzıla mí āvĩjọ íjọ íjọ ũnzí ĩ'badrĩ kí drĩ gá ku, ĩ'baní íjọ ũnzí jọjó 'bá bōrō sílẹ́pí 'dĩ kí ọrọ́'bá gá rĩ sī.”

⁶ Íjọ 'dĩ sī āsì dó bōrō 'dĩ ú'dí ru kpere āzo la ọrọ́gálẹ́ ru rĩ 'bā ca agá nùsù la gá, ā'dusīku 'bá 'bā kí āzì ngájọ ásì pírí sī rĩ sī.

⁷ Wó Sānībālátì kí Tōbíyā be, 'bá Árábũ rú, Āmōnī rú, vā āgọbì Āsìdọdì gá rĩ kí abe kí dó mọ́ arelẹ́ la bōrō Yẹrúsālẹ́mũ drĩ 'bá sìná ú'dí ru rĩ la mọ́ drĩ gá āzıla āzũ dó 'bù kí 'bo ini, acá kí dó ũmbā sī.

⁸ Itú kí íjọ āngũ ālu gá sī lẹ́jọ ā'dị 'dijọ Yẹrúsālẹ́mũ be sī lẹ́jọ 'bá kí úmọ́ andíjọ.

⁹ Wó āzì dó Ādróná āmadrĩ 'i āzıla ā'bā dó 'bá āngũ andre tẹlẹ́pí la kí sī Táwũnì andre tẹ́jọ ítú kí inì be vā sī āma tām̄bajọ.

¹⁰ Íni 'dĩ, 'bá Yúdā drĩ rí kí unulé, “‘Bá tẹ́rì ujílẹ́pí rĩ āndẹ́ kí rá āzıla kí ũkpō ukó rá, kórōnā ambamba, āma icó dó sī bōrō sílẹ́ ku.”

¹¹ Mērọ́'bá āmadrĩ jọ kí, “‘Bá 'dĩ nì kí drĩ āma ku rú jọku ndre kí drĩ 'dĩ sī āma ku rú, āma fí kí agá āzıla āma dó sī kí ọ́'dị rá, āzì ĩ'badrĩ 'bā tu sī pá cí.”

12 'Dā 'bā ũngúkú gá, 'bá Yāhúdī rú u'alépi mērọ' 'bá kí andre gá āni rú rī amú kí, amvi kí āmaní ijọ 'dī pālẹ ũ'bí ru, "Īdrī tání tị uja íngölẹ ru rá tí kí ĩmí ụgbẹ rá."

13 Ijọ 'dī sī má ũ'bā dó 'bá āzị kí bōrō 'bā wókō delẹ sīlẹ ku rī ũngúkú gálẹ ru lịcọ vú sī lịcọ vú sī, ménéná trū, ājụ trū āzila ụsụ abe drị gá.

14 Mání ijọ pírí kí úndre agá, má umve 'bá āmbogo rú, drīlẹka rú rī kí 'bá āzị rī kí abe āngū ālu gá sī jojó la ĩ'baní, "Īmí idé mērọ' 'bá kí sī ụrī sī ku! Īmí igá Úpí 'bā ijọ, ĩ'di āmbógó ru āzila dīzā rú. ĩ'di ā'dí ĩmī ádrípika 'baní, ānzị ĩmidrī 'baní, ũkú ĩmidrī 'baní āzila lịcọ ĩmidrī 'baní."

15 Mērọ' 'bá āmadrī kí mụ arelẹ la ānī ijọ ijọ ĩ'baní itúlẹ rī kí drī gá rá āzila Ādróná atrị ijọ ĩ'baní itúlẹ rī cí, āma uja dó āma pírí āzị bōrō sịjọ rī gá, 'bá ālu ālu rí dó āzị ĩ'didrī ngalẹ.

16 Wó angájọ ụ'dụ 'dā sī mụjọ drī gá, 'bá mádrī kí 'bā nūsū la āzị nga nī, íni 'dī nūsū la kí ājụ trū, góbéré trū, ụsụ trū āzila ménéná trū drị gá. Āmbogo utu kí dó pá 'bá Yúdā drī kí ũngúkú gá sī kí ātījọ.

17 'Bá jó sīlẹpi rī kí dī jó sị sī drī ālu sī, wó drī āzị rī sī kí dī āko ā'dī drī kí ru sī.

18 'Bá bōrō sīlẹpi rī kí ālu ālu sī su kí ménéná kí úpícẹ gá cící. Wó 'bá jaligó vulẹpi rī áma andre gá āni rú.

19 'Dā 'bā ũngúkú gá, ajọ 'bá āmbogo 'baní drīlẹka kí abe, āzila 'bá āzị ĩmbị acelẹpi rī kí abe, "Āzị 'dī ānzị-ānzị āzila nzā ru rá, āzila fẹ āma iré āma bōrō sịjọ gá ambamba.

²⁰ Ængũ ïminí adrujó rĩ gá ïdrĩ jaligó 'bã ú' ðúkó are rá, ïmi atrá ïmi ãngũ ï'dĩ 'bã sĩ 'ujó rĩ gá mbêlêná ru. Ædróná ãmadrĩ la ã'dĩ 'dĩ ãmaní rá."

²¹ Ìjọ 'dĩ sĩ ãri dó ãzĩ ngalé i'dójó ãngũsārā sĩ kpere ãngũ 'bã mọ̀nĩmọ̀nĩ gá, 'bá 'bã nùsũ rụ kí ãjú kí kí drĩ gá kí dĩ 'bá kí andre ùtē sĩ.

²² Sáwā 'dā sĩ ájọ vā 'bá ãlu ãlu ní 'bá kí ãzā kolépi rĩ kí abe, "Lē 'bá ãlu ãlu 'ba u'á kí ïnĩ sĩ Yērúsālēmũ 'bā 'a gāsĩ. Ìjọ 'dĩ sĩ kí dó sĩ ãma ãzā ko 'bá ãngũ andre tēlépi ïnĩ sĩ rĩ kí abe ãzĩla kí vā sĩ ãzĩ nga ïtũ sĩ."

²³ Sáwā 'dĩ agá 'bá ãzĩ ãma agá 'dā, átā nō ma 'i yā, mā ádrípika kí yā, nō ãti'bo mádrĩ kí yā, jōku 'bá ãngũ andre tēlépi rĩ kí yā, 'bá ãzĩ ãlu ï'di 'bā bōngó trūlépi rá la 'dáyũ. Átā 'bá ãlu ãlu la mụ ïyĩ gá ãko ï'didrí ã'dĩ drĩ kí trū drígá.

5

Nêhēmíyā 'bã 'bá lēmērí rĩ kí ïkpājó rĩ atrijó rĩ

¹ "Sáwā ãzĩ 'bã vúlé gá ãgọbĩ ãzĩ kí ùkú ãzĩ kí abe i'dó kí ununúná ãmbógó la ï'bā ádrípika Yāhúđĩ rú rĩ kí ọ̀rụ' bá gá."

² Æzĩ rĩ jọ kí, "Ãma anzíná ãma drĩ kí abe ù'bí ru, ïjọ 'dĩ sĩ lē ãma ïsú kí ãnā, ãma dó sĩ na la sĩ u'ájó idri."

³ 'Bá ãzĩ rĩ jọ kí, "Ãma dó mụ ãko ãmadrĩ ámvú, zābībũ ife kí ãzĩla jó kí 'bālé gūrā rú sĩ ãkónā ïsújó sáwā ābírĩ drĩ 'dĩ agá."

⁴ 'Bá ãzĩ rĩ jọ kí, "Ãma a'ĩ sēndē sĩ mūsórọ ùfējó úpí drĩ ámvú ãmadrĩ kí sĩ ãzĩla zābībũ ife kí sĩ.

5 Ādrī tání adru ī'ba abe ārí āzila īzá ālu, anẓíná āmadrī drī kí tání adru ālá ru anẓíná ī'badrī kí áni rá tí, āma anẓíná āmadrī kí fē adrulé ātí'bó ru ī'baní sī séndē īsújó sī u'ájó ídri. Āma uẓi izonzi āmadrī āzí rī kí 'bo, āma dó ũkpó kó ru ā'dusīku ámvú āmadrī kí zābībū ife āmadrī kí abe acá kí dó 'bá āzí 'bāni la rú."

6 Ma dó mu ī'bā ununuẓá arelé 'bo, ũmbā ru dó sī ma ambamba.

7 Mání ījọ ũrā agá ījọ 'bá Yāhūdī rú rī 'bā kí jolé rī drī gá, ánga dó sī ījọ jolé 'bá āmbogo āzila drīlẹka rú rī kí abe, ájọ ī'baní, "Īmi īmī ádrípika kí īkpā, īmi séndē ũ'bā séndē ī'baní a'ílẹ īmidrī rī drī gá ambamba!" Má a'ī 'bá pírí kí amújó sī drī ufújó sī ījọ 'dī āzā kojó.

8 Ájọ ī'baní, "Āmaní icójó rá rī áni, āma unze āmā ádrípika Yāhūdī rú ándrá uẓilé āmíyóná 'baní rī kí vúlẹ 'bo, wó ilẹ drī vā kí uẓilé ātí'bó ru vúlẹ īdī yā? Āma dó kí unze pālẹ sí? Wó 'bá drīlẹ ru rī īyāñā kí tútú, ndrū kí ījọ jolé tí."

9 'Dā 'bā ũngúkú gá, ájọ, "Ījọ īminí ngalẹ 'dī ī'di ũnzí! Lẹ īmi ũrī Ādróná īndī āzila īnga ījọ pīrī rī áyọ. Ījọ 'dī sī 'bá Yāhūdī rú ku méré'bá āmadrī rú rī icó dó sī āma u'dálẹ ku.

10 Ma 'i, mā ádrípika kí āzila 'bá mádrī āzí rī kí abe āma vā séndē āzila ānā fē 'bá 'baní tī ũfélé vúlẹ rá. Wó lẹ āma a'be kí dó sī ījọ 'bá kí īkpājó séndē ũ'bājó kí drī gá ambamba rī rá.

11 Lẹ āndrū īmi uja ī'bā ámvú kí, ámvú mīẓēyítū drī kí, ámvú zābībū drī kí āzila jó kí abe ī'badrī. Īmi uja séndē īminí ũ'bālẹ séndē ī'baní 'dūlẹ īmidrī rī kí drī gá rī kí, ānā, wáyīnī ú'dí

āzila mīzēyītū ādu fēlē ī'baní rī kí 'bā ālu túrú drī gá rī kí vúlé."

¹² 'Bá 'dī jọ kí, "Āma kí uja vúlé rá, āma icó āko āzī a'ílē 'dā drī gāsī ī'ba drīlē ku. Āma dó nga la míní jolē rī áni."

'Dā 'bā ūngúkú gá, má ūsī wárāgā sī ātalo kí umvejó āzila áfē 'bá āmbogo 'baní drīlēka kí abe sī ūyō najó ijó ī'baní azilē rī sī.

¹³ Má aya vā kánzū mání sūlé rī 'i āzila ájọ, "Gērī 'dī sī 'bá ūyō 'dī nalēpi rá wó vú la ūbīlēpi ku rī Ādróná la vā āko ī'didrī kí 'dụ rá, ī'di dó sī ace āko āzī kóru."

'Bá pírí jọ kí, "Ámīnā." Icụ kí Úpí 'i āzila idé kí dó cécé ī'bā kí ūyō la najó rī áni.

Nēhēmíyā ī'di īndrā kọlì

¹⁴ I'dójó ụ'dụ áma pējó gávūnā rú āngū Yúdā drī gá 'dā sī, 'dī ílì kālì ĩrī kpere ílì kālì na drī ĩrī úpí Ārītāsērīsésī 'bā adrujọ úpí ru rī gá. Ílì mụdrī drī ĩrī 'dā kí agá pírí āma mâ ádrípika kí abe āgā ākónā fēlē gávūnā ní rì kí 'dulé úmgbé.

¹⁵ Wó gávūnā áma drīlē gá drīdrī rī rì kí ándrá tẹrī ānzì la kí ū'bālē 'bá kí drī gá āzila 'dụ kí séndē ífí-ífí* ru kālì sụ ī'badrī ākónā kí drī gá wáyīnī be. 'Bá gávūnā 'dī kí ūngúkú gá rī ū'bā kí vā tẹrī ānzì la kí 'bá kí drī gá īndī. Wó mâ rú rī, ūrī Ādróná drī sī má idé ijó āzī 'dī áni la ku.

¹⁶ Áfē ma pírí sī āzī bōrō 'dī sijó rī ngajó, āgā āngū ĩgbālē āmaní úmgbé āzila āti'bo mádrī rì kí ru tralé pírí āzī nğaná gá.

* 5:15 5:15 Ībūrānīyā tì sī rī gá sẹkẹlī.

17 'Dĩ 'bã drĩ gá 'bá Yăhúđĩ rú 150 rĩ kí âmbogo kí abe ri kí âkónã nalé mádrĩ 'bá âzí amúlépi sùrú âma andre gá rĩ agá rĩ kí abe.

18 Ma Nêhēmíyā 'i ma âkónã a'dílé ú'dú âlu âlu sĩ rĩ agá tĩ fê âlu, kăbĩlô âlá la kí fê ázíyá â'ú kí abe âzıla ú'dú mụdrĩ âlu âlu sĩ ma wáyĩnĩ pírĩ ũví ndú-ndú rĩ kí fê. 'Dĩ kí drĩ găsĩ pírĩ ága âkónã fêlé gávũnã 'banĩ rĩ kí vú ku â'dusĩku âko lélé 'bá 'badrĩlé rĩ kí tẹrĩ ânzĩ la rú kí drĩ gá.

19 'Dă 'bă ũngúkú gá, ázĩ dó Ădróná 'i, 'bărĩ Ădróná mádrĩ, mí ũră drĩ áma ãjọ âzıla íwi mání sũsũ ãjọ pírĩ mání ngalé 'bá 'dĩ 'banĩ 'dĩ kĩ sĩ fô.

6

Íjọ ũnzĩ itúlé Nêhēmíyā ưụ' bá gá rĩ

1 Sănĩbălátĩ 'i, Tōbíyă 'i, Gésēmũ Árăbũ gó ru rĩ 'i âzıla mەرۆ' bá âmadrĩ âzí rĩ kí abe kí dó mụ arelé la âde dó bōrō sị agá 'bo âzıla 'bũ âzí ace dó ru ala gá ku, 'dĩ sĩ âma usú drĩ kějĩ tĩ sĩ fĩjọ 'a gálé rĩ kí ku rú,

2 Sănĩbălátĩ kí Gésēmũ be âfê kí dó mání ú'dúkọ âzıla jọ kí, “Mí amụ, âma amụ kí drĩ ụfúlé mí trũ ângũ gbayi tọrómé Ụnọ drĩ kí 'bă âzí âlu la agá.” Wó ìnì 'dĩ itú kí ãjọ ũnzĩ la áma drĩ gá sĩ lējọ áma adrájọ.

3 Íjọ 'dĩ sĩ ápê dó 'bá ú'dúkọ tĩ ujílẹpi rĩ kí tĩ ã'ba rùlé. “Ma âzĩ âzí âmbógó la nga, ãjọ 'dĩ sĩ má ícọ dó sĩ mụlé ku, má ícọ âzĩ a'belé sĩ mụjó ãmì rùlé íngo ní ru?”

4 Āfē kí mání ụ'dụkọ tị ălu 'dĩ ịdị-ịdị pâlê sụ, wó ári ỉ'baní ịjọ ălu 'dĩ 'bă vúná umvilé sáwă pírí sī áyụ.

5 'Dă 'bă ũngúkú gá, pâlê tōwú rĩ sī Sānībālátĩ ăpē dó átí'bó ỉ'didrị kí 'bă ăzí tị ụ'dụkọ ălu 'dă 'bă vúná trũ wárăgă ăzí tị mgbọ la trũ drị gá.

6 Ala gá úsĩ:

“Káláná ăzí la acị súrú kí agá 'dĩ ăzıla Gésēmũ jọ ỉ'di ịjọ mgbă la. Nēhēmíyă ĩmi 'bá Yăhúdĩ rú 'dĩ kí abe ĩmi ají drị ũnzĩ sī mvujó rá, bāsĩ gápi fêlêpi la ĩminí sī bōrō sịjọ 'dĩ ăzıla ịjọ ajilê rĩ sī ilê adrulê úpí ỉ'badrị rú.

7 Mí ũ'bă átă vâ Nábĩ ăzí kí Yêrúsălēmũ gá 'dă sī ịjọ ũlũjó ĩmi drị gá, ‘Índre úpí ăzí Yúdă gá cí.’ Lě ĩnĩ rá ịjọ 'dĩ la ca vúlê úpí 'dă rûlê rá! Ịjọ 'dĩ sī má ũră lě mí amụ, ăma amụ kí ịjọ drị la gá rĩ jolê.”

8 Má umvi ỉ'diní ụ'dụkọ tị 'dĩ 'i: “Ịjọ ăzí míní jolê 'dĩ áni la nga ru ku; 'dĩ lú ịjọ ăzí míní a'dulê ĩmi drị gá 'dă la.”

9 Mەرó'bă ămadrị lě kí lú ămaní ũrĩ fêlê, ũră kí ỉdrĩ ămaní ăvă ăkô fê 'bo, ăma drị la u'de ăzí nganjá gá rá ĩni,

Ịjọ 'dĩ sī ăzị Ădróná mi 'i, “Ífē mání ũkpó.”

10 Ụ'dụ ălu ámu Sēmăyíyă Dēlăyíyă ngọpị Mēhētābélĩ umvelêpi áyípị ándrá tị icílê ỉ'didrị jó agá rĩ drị lịcọ gá. Jọ mání, “Lě ămu kí drị ufulê jó Ădróná drị gá agâlê. Lě ăma ũpị kí kējītị kí cí, ă'dusĩku ịnị ăndrũ rĩ sī 'bă ăzí lě kí amulê ĩmi 'dilê.”

11 Wó má umvi i'diní, “Bá mâ áni 'dĩ la icó apalé ijó 'dĩ sī ingoní ru? Má icó filé Jó Ādróná drĩ agá sī áma idri pajó rá yā? Yụ, má icó ku!”

12 Ánĩ Ādróná āpē tị la nĩ ku rĩ gá rá, ijó i'di 'bā ũlũlé mání rĩ sī lějó áma drĩ ulėjó la, ā'dusĩku Tōbíyā ĩgbā kí i'di Sānĩbālátĩ be sēndē sī sī ijó 'dĩ jojó nĩ.

13 Īgbā kí i'di sī mání ũrĩ fējó, má idé rú sī ijó ũnzí la áma zījó jó Ādróná drĩ agá, 'dā 'bā ũngúkú gá ma dó sī rụ ũnzí ịsụ āzıla 'bā 'bā fē kí rú dó sī mání ārútáná ku benĩ.

14 Ázị dó Ādróná 'i, “Ādróná mádrĩ, mí igá drĩ ijó ũnzí Tōbíyā 'bā kí ngalé Sānĩbālátĩ be 'dĩ kí āzıla ífē dó sī i'baní drĩrịma. Mí āvĩjō ijó ũkú nábĩ rú Nōwādíyā kí drĩ gá nábĩ āzị ándrá lələpi mání ũrĩ fələpi rĩ kí abe ku.”

Bōrō dejt rĩ

15 Ijọ 'dĩ sī úde dó bōrō 'dĩ sile ĩmbá ụ'dụ kālị ĩrĩ drĩ tōwú sī 'dĩ ĩmbá Ịlụlị drĩ sī, ụ'dụ kālị tōwú drĩ ĩrĩ vúlé gá.

16 Sáwā mērọ'bá āmadrĩ 'bā kí pírí ijó 'dĩ arejó rĩ sī, súrụ pírí āma andre celépi rĩ acá kí dó ũrĩ sī āzıla ásị i'baní 'bālé kí drĩ gá cēnĩ-cēnĩ rú rĩ āvĩ dó rá, ā'dusĩku nĩ kí dó rá āzị 'dĩ nga ru āzākoma Ādróná drĩ sī.

17 Ụ'dụ 'dā kí agá, 'bā āmbogo Yúdā drĩ ri kí vā wārāgā tị ũpələ Tōbíyā rụ āzıla Tōbíyā rĩ vā wārāgā lê kí tị umvilé i'ba rúlé.

18 'Bā ũ'bí Yúdā gá rĩ sō kí dó ũyō sī ārútáná fējó Tōbíyā ní ā'dusĩku i'di ándrá ịzịgọ Sēkānáyā

Árā ngópì ãni la āzila ngópì Yēhōhānānī 'bā Mēsūlāmū Bārākíyā 'bā izerēpì 'dujò ũkú ru rĩ sī.

¹⁹ Rì kí vā mání íjò nzelé mūkē Tōbíyā 'bā ngalé rĩ kí drī gá āzila rì kí vā íjò pírí mání jolé rĩ kí ũlūlé ĩ'diní. Tōbíyā rì dó sī 'bá tì ũpēlé wárāgā trū sī mání ẓrī fējó.

7

Nêhēmíyā ũ'bā 'bá drīlé ru rĩ kí

¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, ála dó mụ bōrō sile delé 'bo, má usú dó kējìtì kí rá, 'bá kējìtì andre tēlépì rĩ kí, 'bá úngó ngolépì rĩ kí āzila 'bá Lévī drī kí abe má ũpē dó kí rá.

² Á'bā dó má ádrípì Hānānī 'i íjò Yērúsālēmū gá rĩ kí drīlé gá, kí Hānānīyā adrulépì āmbógó ru āsīkārī bōrō ũkpó sile ẓrūgá sī jó Ādróná drī andre tējó rĩ be, ā'dusīku ĩ'di ándrá 'bá āzī ā'ītáná trū āzila Ādróná ẓrīlépì 'bá pírí 'baní āndānī la.

³ Ájò ĩ'baní, “Lē únzī kējìtì Yērúsālēmū drī kí ku kpere ĩtù 'bā ko agā ācì ru rá ká. 'Bá kējìtì andre ũtēlépì rĩ 'bā kí kí andre ũtē agā 'dī gá 'dā, lē ũpì kí cí āzila ícì kí cí. Mí ũpē 'bá u'álépì Yērúsālēmū gá rĩ kí 'bā āzī kí āngū andre ũtēlé, āzī rĩ kí āsīkārī rú āngū fēlé ĩ'baní rĩ gá, āzī rì kí āngū lícó andre gá rĩ kí ũtēlé.”

Rú 'bá āgōlépì rĩ 'badrī kí

⁴ Táwūñī 'dā 'dụ ándrá āngū āmbógó ru āzila mgbọ rú, wó 'bá kí ala gá were 'dī sī úsì drī jó kí ku.

⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Ādróná 'bā dó íjọ áma ásí gá sī 'bá kí atrájó, 'dī kí 'bá íyō kí, 'bá āmbogo kí āzila drīlẹ́ka kí abe sī kí rụ sịjọ lịcọ í'badrị kí vú sī. Má ịsụ búkụ sī 'bá āgōlẹ́pi drīdrī rī kí rụ sịjọ á'bị í'badrị kí vú sī rī. Íjọ mání ịsụlẹ́ sīlẹ́ alagá 'dā rī:

⁶ 'Dī kí 'bá ándrá āngū sī kí 'dujọ átí'bó rú rī gá āgōlẹ́pi úpí Nẹbụkādīnezā Bābūlōnī gārī 'bá 'dụlẹ́ Yẹrūsālẹ́mū gá āzila Yúdā gá rī kī. 'Bá ālu ālu ri kí í'badrị táwūnī kí gá.

⁷ Drīlẹ́ í'badrị kí; Zẹrūbābẹ́lī 'i, Yésūwā 'i, Nêhēmíyā 'i, Āzāríyā 'i, Rāmíyā 'i, Nāhāmānī 'i, Mōdẹkáyī 'i, Bīlīsānī 'i, Mīsīpērétī 'i, Bīgīváyī 'i, Nẹhūmī 'i āzila Bāánā 'i.

'Dī kí kālāfe 'bá Ịsịrayílī drị āgōlẹ́pi rī 'badrị kī:

⁸ Anzị Pārósī drị kí 'bā kālāfe 2,172.

⁹ Anzị Sēfātíyā drị kí 'bā kālāfe 372.

¹⁰ Anzị Āráhī drị kí 'bā kālāfe 652.

¹¹ Anzị Pāhātī Mōwábū drị kí, 'dī kí anzị tìlẹ́ Yésūwā 'baní Yōwábū be rī kī, í'bā kālāfe 2,818.

¹² Anzị Īlāmū drị kí 'bā kālāfe 1,254.

¹³ Anzị Zátū drị kí 'bā kālāfe 845.

¹⁴ Anzị Zākáyī drị kí 'bā kālāfe 760.

¹⁵ Anzị Bīnúwī drị kí 'bā kālāfe 648.

¹⁶ Anzị Bēbáyī drị kí 'bā kālāfe 628.

¹⁷ Anzị Āzīgádī drị kí 'bā kālāfe 2,322.

¹⁸ Anzị Ādōnīkāmū drị kí 'bā kālāfe 667.

¹⁹ Anzị Bīgīváyī drị kí 'bā kālāfe 2,067.

²⁰ Anzị Ādínī drị kí 'bā kālāfe 655.

- 21 Anzì Ātērī drī kí 'bā kālāfe 98 (Hēzēkiyā rû sī rī);
- 22 Anzì Hāsúmū drī kí 'bā kālāfe 328.
- 23 Anzì Bēzáyī drī kí 'bā kālāfe 324.
- 24 Anzì Hārífū drī kí 'bā kālāfe 112.
- 25 Anzì Gībēyōnī drī kí 'bā kālāfe kālī úrômī drī tōwú.
- 26 'Bá Bētēlēhemū gá rī kí Nētōfátī gá rī kí abe ī'bā kālāfe 188.
- 27 Anzì Ānātōtī drī kí 'bā kālāfe 128.
- 28 'Bá Bētī Āzīmāvētī gá rī kí 'bā kālāfe kālī sū drī īrī.
- 29 'Bá Kīrīyātī Yēyārīmū gá, Kēfirā gá āzila Bērōmētī gá rī kí 'bā kālāfe 743.
- 30 'Bá Rāmā gá āzila Gébā gá rī kí 'bā kālāfe 621.
- 31 'Bá Mīkīmāsī gá rī kí 'bā kālāfe 122.
- 32 'Bá Bētēlī āzila Áyī gá rī kí 'bā kālāfe 123.
- 33 'Bá Nébō āzī rī gá rī kí 'bā kālāfe kālī tōwú drī īrī.
- 34 'Bá Īlāmū āzī rī drī kí 'bā kālāfe 1,254.
- 35 'Bá Hārīmū drī kí 'bā kālāfe 320.
- 36 'Bá Yērīkō drī kí 'bā kālāfe 345.
- 37 'Bá Lōđī gá, Hādīđī gá āzila Ūnō gá rī kí 'bā kālāfe 721.
- 38 'Bá Sēnā drī kí 'bā kālāfe 3,930.
- 39 'Dī kí ātalo āgōlēpi angájó āmīyōná āngū gálē rī kí;
lícó Yēsūwā drī gá átáló Yēdāyíyā 'bā anzī kí 'bā kālāfe 973.
- 40 'Bá lícó Īmērī drī agá rī kí 1,052.
- 41 'Bá Pāsūrī drī kí 'bā kālāfe 1,247.
- 42 Lícó Hārīmū drī gá 'bá kí 1,017.

43 'Bá Léví rú ãgôlépi rá rĩ kí;
anzì Yésũwã drî kí, anzì Kãđĩmĩyělĩ drî kí ãzĩla
Hôdãvíyã drî kí abe, kí 'bã kãlãfe pírĩ rĩ gá
kãlĩ ázĩrĩ drĩ sũ.

44 'Bá úngó ngolépi ri kí:

Anzì úngó drĩ celépi Ásãfũ drĩ kí 148.

45 'Bá kějĩtì andre ùtėlépi ri kí:

Anzì 'bã kějĩtì ãngũ sĩ Ádróná ãnzĩjò rĩ drĩ
andre ùtėlépi rĩ 'badrĩ kí; anzì Sãlúmũ drĩ kí,
anzì Ātérĩ drĩ kí, anzì Tãlĩmónĩ drĩ kí, anzì
Ākúbũ drĩ kí, anzì Hãtítã drĩ kí ãzĩla Sôbáyĩ
drĩ kí abe, ĩ'bã kãlãfe pírĩ rĩ gá 138.

46 Āti'bo ãzĩ ngalépi jó sĩ Ádróná ãnzĩjò rĩ agá
ri kí:

'Dĩ kí 'bã ãzĩ ngalépi Jó Ádróná drĩ agá rĩ kí 'bã
anzì kĩ;

anzì Zĩhã drĩ kí, anzì Hãsúfã drĩ kí, anzì
Tãbãwóťĩ drĩ kí,

47 anzì Kẹrósĩ drĩ kí, anzì Sĩyáhã drĩ kí, anzì
Pádõnĩ drĩ kí,

48 anzì Lěbánã drĩ kí, anzì Hãgábã drĩ kí, anzì
Sãlímáyĩ drĩ kí,

49 anzì Hãnánĩ drĩ kí, anzì Gĩdělĩ drĩ kí, anzì
Gãhãrĩ drĩ kí,

50 anzì Rěyãiyã drĩ kí, anzì Rězĩnĩ drĩ kí, anzì
Někódã drĩ kí,

51 anzì Gãzámũ drĩ kí, anzì Ụzã drĩ kí, anzì
Pãséyã drĩ kí,

52 anzì Běsáyĩ drĩ kí, anzì Měwũnĩmũ drĩ kí,
Něfũsĩmũ drĩ kí,

53 Anzì Bãkĩbũkĩ drĩ kí, Hãkúfã drĩ kí, Hãrĩhũrĩ
drĩ kí,

54 Anzì Bāzīlútī drī kí, Mēhídā drī kí, Hārísā drī kí,

55 Anzì Bārīkósī drī kí, Sīsérā drī kí, Témā drī kí,

56 Anzì Nēzīyā drī kí āzila Hātífā drī kí.

57 Anzì āti'bo rú úpí Sūlūmánī drī 'badrī kí;
anzì Sōtáyī drī kí, Sōfērétī drī kí, Pērīdā drī kí,

58 Anzì Jāálā drī kí, Dārīkónī drī kí, Gīdēlī drī kí,

59 Anzì Sēfātíyā drī kí, Hātīlī drī kí,

Pōkērétī Hāzēbāyímū drī kí āzila Āmónī drī kí.

60 'Bā āti'bo rú jó Ādróná drī agá rī kí, āti'bo Sūlūmánī drī kí abe kí 'bā kālāfe pírí rī gá 392.

61 'Dī kí 'bā amúlépi táwūnī Tēlī-mélā, Tēlī-hārísā, Kērúbī, Ádōnī āzila Īmērī gá rī kí, wó icó kí lícó ī'bā kí āfūjó Īsīrayīlī gá 'dā rī kí nīlé ku.

62 Anzì Dēlāyíyā drī kí Tōbíyā drī kí āzila Nēkódā drī kí abe kí 'bā kālāfe pírí rī gá 642.

63 'Bā lícó ī'badrī kí nīlépi ku 'bā ātalo rú rī 'bā anzì kí agá rī kí;

anzì Hōbāyíyā drī kí, anzì Hākózī drī kí āzila Bārīzīláyī drī kí. Ágóbī 'dī 'du Bārīzīláyī Gīlédī gó ru rī 'bā īzépī ūkú ru āzila 'da dó sī ru rú ándrípī 'bā rú sī.

64 'Bā 'dī ndrī kí lícó ī'bā kí āfūjó ala gá rī kí būkū lícó kí ūsījó rī agá tí, wó īsú kí dó kí ā'di drī jó gá yā rī ku. Ījó 'dī sī únze dó kí āzī átáló drī nganā gá rá ā'dusīku adru kí ālá ru ku.

65 Gávūnā jō 'bā na kí drī mūkátī ālá rī ku kpere átáló ídétáná idélépi rī 'bā amú agá kí drīlé

gá sī jēgē* 'bejó sī 'bá icólépi mūkátī ālá rī nalépi
rá jōku nalépi ku rī kí ā'dī kí yā ri ịsụ agā rá ká.

⁶⁶ 'Bá āgōlépi Yúdā gá angájó Bābūlōnī gālē
rī kí 'bā kālāfe pírí rī gá 42,360.

⁶⁷ Ū'bājó la 'dā drī gá āti'bo āgōbī rú āzila
ūkú ru rī kí 'bā kālāfe 7,337, 'bá āgōbī rú āzila
ūkú ru úngó ngolépi rī kí 'bā kālāfe 245.

⁶⁸ Fārāsī ī'badrī kí 736, fārāsī were rī kí 245.

⁶⁹ Ngāmíyā kí 435, āzila kāyīnō kí 6,720.

⁷⁰ 'Bá āzī lícó 'bā drīlē ru rī fē kí dō āko kí
sī āzī ngájó. Gávūnā fē sēndē ĩrá āzī 'dī drī ní
idélē gólūdī sī rī 1,000, fē bākúlē kí kālī tōwú
āzila bōngó ātalo 'baní rī kí 530.

⁷¹ 'Bá āzī lícó 'bā drīlē ru rī fē kí ĩrá āzī 'dī
drī ní gólūdī kílō 168,[†] āzila sīlīvā kílō 125 sī āzī
'dī ngájó.

⁷² 'Bá āzī rī fē kí gólūdī kílō 168, āzila sīlīvā
kílō 140, bōngó ātalo 'baní ífí kālī áziyá drī ázīrī.

⁷³ Ātalo kí, 'bá Lévī drī kí, 'bá kējītī andre
tēlépi rī kí, 'bá úngó ngolépi rī kí, āti'bo Jó
Ādróná drī agá rī kí 'bá āzī rī kí abe āzila 'bá
pírí Ịsīrayílī drī 'bā āzī kí abe ri kí āngū ālu gá
táwūnī ī'badrī kí agá.

Īmbá ázīrī rī la dō mụ acá trū 'dī, ịsụ 'bá
Ịsīrayílī drī ri kí dō 'dī sī ī'badrī táwūnī ri kí agá
'bo.

8

* **7:65 7:65** Búkū Ībūrānīyā drī jọ Ụrímụ kí Tāmímū be. † **7:71**
7:71 Búkū Ībūrānīyā tị sī rī gá dārīkīsī 2,000; và vāsī 72 gá.

Ézĩrā lā dó 'bá 'baní Āzítáná Músā 'bā sīlē rĩ 'i

¹ 'Bá pírĩ atrá kí dó ru āngũ 'bá 'bā kí sī ru trajó rĩ gá āko ālu rú, ri kí dó Kējĩtĩ ĩyĩ drĩ 'bā drĩlégá. Jọ kí Ézĩrā* kārání rú rĩ ní 'ba ajĩ búkũ āzítáná drĩ Músā drĩ Úpĩ 'bā azilē 'bá Ịsịrayílĩ drĩ 'baní rĩ 'i.

² Ịjọ 'dĩ sī átáló Ézĩrā† ajĩ dó búkũ āzítáná drĩ Músā drĩ 'bá ru tralépi rĩ kí drĩlégá, 'bá āgọbị rú, ũkú rú, āzila 'bá icólépi ịjọ ĩ'bā kí arelé rĩ vālépi rá 'dĩ 'baní ĩmbá ázĩrĩ rĩ 'bā ĩmbá ú'dụ ālu sī.

³ Lā dó búkũ āzítáná drĩ 'i i'dójó ụ'bútị sī kpere sáwā áziyá gá āngũ 'bá 'bā kí sī ru trajó rĩ gá Kējĩtĩ ĩyĩ drĩ 'bā drĩlégá gá 'dǎá. 'Bá pírĩ vā kí dó ịjọ rá āzila are kí dó ĩ'di múké múké.

⁴ Ézĩrā kārání rú rĩ tu dó pá pálá-pālā i'dilē ụrụgá sī āzítáná lājó rĩ drĩ gá. Wókó drĩ āndá gá rĩ gá, 'bá pá tulépi rĩ kí; Mātītíyā 'i, Sémā 'i, Ānāyíyā 'i, Ụrịyā 'i, Hīlīkíyā 'i āzila Māsēyíyā 'i. Wókó ịjị gá rĩ gá 'bá pá tulépi rĩ kí; Pēdāyíyā 'i, Mịsīyélĩ 'i, Mālīkíyā 'i, Hāsúmũ 'i, Hāsībādánā 'i, Zākāríyā 'i āzila Mēsũlámũ 'i.

⁵ Ézĩrā nzị dó búkũ āzítáná drĩ 'i, 'bá pírĩ icó kí ĩ'di ndrelé rá ā'dusĩku tu pá ĩ'baní ụrụgá āndānĩ. ĩ'diní búkũ nzị agā 'dĩ gá 'dā 'bá pírĩ tu kí dó pá ụrụgāsĩ.

⁶ Ézĩrā jọ dó, “Īmi ịcụ Úpĩ 'i, Ādróná āmbógó rĩ 'i.” 'Bá pírĩ inga kí dó drĩ ụrụgá āzila umvi kí

* **8:1 8:1** *Ézĩrā ĩ'di ándrá vā ĩmbápi āzítáná Músā drĩ ĩmbálépi la.* † **8:2 8:2** *Ézĩrā la ándrá āzị nga 'bá Yāhúdĩ rú rĩ kí abe átáló ru wó gāmētē Pásíyā drĩ be Kārání rú.*

dó, “Ámĩnā! Ámĩnā!” ‘Dá ‘bā ũngúkú gá ‘bá āwũ kí dó wũrũ, su kí dó androko wũ gá sī Úpí ìnzìjọ́.

⁷ ‘Dā ‘bā ũngúkú gá, ‘bá Lévī rú Yēsūwā ‘i, Bánī ‘i, Ākúbū ‘i, Sābētáyī ‘i, Sērēbíyā ‘i, Yāmínī ‘i, Hōdíyā ‘i, Māsēyíyā ‘i, Kēlītā ‘i, Āzāriyā ‘i, Yōzābādī ‘i, Hānānī ‘i, āzila Pēlāyíyā abe rì kí dó acílé ‘bá kí drīdríní gāsī āzítáná ‘dī kí ífí icé trū.

⁸ Lā kí búkū Ādróná drī āzítáná drī ‘dā ‘i, icé kí ífí la ‘bá ‘baní sī ìjọ́ lālé ‘dā wājọ́.

⁹ ‘Dā ‘bā ũngúkú gá, ‘bá kí dó mụ āzítáná lālé rī arelé ‘bo, amá kí dó ĩ‘bā ìjọ́ ũnzí rá, āzila ìjọ́ ‘dī aló dó kí ásì rá ĩ‘dó kí dó sī awálé awá awā. Ìjọ́ ‘dī sī gávũnā Nēhēmíyā kí Ézīrā átáló ru āzila vā kārānī rú rī be āzila ‘bá Lévī rú ìjọ́ ífí icélépi rī kí trū jọ́ kí dó ‘bá ‘baní, “Ìmi ìsù ũcōgō ku āzila ìmi awá ku, ọ̀‘dù āndrū ‘dī ĩ‘di ọ̀‘dù āzì ālá Úpí Ādróná ìmidrī āni la.”

¹⁰ ‘Dā ‘bā ũngúkú gá, Nēhēmíyā jọ́, “Ìmụ dó lícọ́ gá āzila ìna dó ọ̀mụ ālá ru, ìmi ale ākónā kí wáyīnī abe ‘bá āko kó ru rī kí abe. Ọ̀‘dù āndrū ‘dī ĩ‘di ālá ru Úpí āmadrī nī. Ìmi adru ũcōgō sī ku, ā‘dusīku āyīkō Úpí drī ĩ‘di ũkpō ìmidrī ‘i.”

¹¹ ‘Bá Lévī drī ìgbẹ́ kí dó ‘bá pírí kí ásì jọ́ kí, “Ìmi adru ũcōgō sī ọ̀‘dù ālá ‘dī áni rī agá ku.”

¹² ‘Dā ‘bā ũngúkú gá, ‘bá mụ kí dó lícọ́ gá, na kí dó ākónā āzila mvụ́ kí āko mvulẹ́ mvụ́-mvũ rī kí āyīkō sī, ale kí íná ĩ‘badrī kí ā‘dusīku vā kí ìjọ́ lālé ĩ‘baní rī kí rá.

Ọ̀mụ́ nalé bōrōkō agá rī

‡ 8:8 8:8 icé kí ífí la Ārāmáyīkī tì sī.

13 Īmbá ázîrî rî 'bā ú'dú ĩrî rî sî, drîlêka lîcô 'badrî kí pírî, 'bá átaló rú rî kí āzîla 'bá Lévî rú rî kí abe atrá kí dó ru Ēzîrā kārānî rú rî andre gá sî āzítáná Úpí drî ũnîjô.

14 Isú kí ũnîlé la āzítáná Úpí 'bā fêlé Músā drî sî rî agá lē 'bá Isirayîlî drî 'bá u'á kí bōrōkō agá sáwā sî ũmũ Īmbá ázîrî drî najó rî sî.

15 'Bā ũlū kí îjô 'dî 'i āzîla 'bā iré kí ĩ'di 'bá 'baní táwũnî ĩ'badrî kí agāsî āzîla Yêrúsālēmũ gá íni, "Īmũ ásé agálé, ĩmi agá kénî ife 'dî 'badrî kí; ife mîzēyîtũ drî 'i, mîzēyîtũ ásé agá rî drî 'i, málá drî, káci drî 'i āzîla kénî ife āzî bí trũ kpācî rî 'badrî kí sî bōrōkō idéjô."

16 "Ījô 'dî sî 'bá mụ kí dó kénî kí agálé rá āzîla 'bá ālu ālu idé dó ĩ'dínî bōrōkō jó ĩ'didrî 'bā drî gá lîcô 'a jó Ādróná drîgá rî drî agá. Idé kí āzî rî kí Kējîti İyî drî andre gá āzîla vā Kējîti İfurarayîmũ drî gá.

17 'Bá pírî āgōlêpi Bābŭlônî gálé rî sî kí dó bōrōkō rá āzîla rî kí dó u'álé alagá. I'dójó ú'dú Yésũwā Núnî ngópî drî gá kpere ú'dú 'dā sî, 'bá Isirayîlî drî na kí jô drî ũmũ āzî 'dā 'bā áni la ku. Idé kí dó āyîkō āmbógó la."

18 Ú'dú ālu ālu sî Ēzîrā rî dó îjô lālê angájó búkũ āzítáná Ādróná drî agá. Lā ĩ'di i'dójó ú'dú drî drî rî sî cajó kpere ú'dú āsîjô rî gá. Na kí dó ũmũ 'dā ú'dú ázîrî āzîla ú'dú ārō rî sî, 'bá pírî atrá kí dó ru āzítáná 'bā jolê rî áni.

9

'Bá Isirayîlî drî ĩ'da kí dó îjô ũnzî ĩ'badrî kí

¹ Īmbá ázîrî rî 'bā ú'dú kālî ĭrî drî sū sî, 'bá ĩṣṛayîlî drî tra kí dó ru āngû ālu gá, ĩṣāyîmû kí dó, sū kí kōlîbá āzîla umvú kí dó pútrú kí drî gá.

² 'Bá ĩṣṛayîlî rú rî uya kí dó ru 'bá āmíyóná ru rî kí agâlé rá. Tu kí dó pá āngû ĭ'badrî gá á'dûsî sî ĭjô ũnzî ĭ'badrî kí ĭ'dajó āzîla ũnzîkânā ĭ'bā áyîpîka 'badrî kí abe.

³ 'Bá 'dî utu kí dó pá āngû ĭ'badrî kí agá, úlā dó Búkû Āzítáná Úpí Ādróná ĭ'badrî drî kí drîlégá 'dāá sáwā na 'dîpî, āzîla 'dú kí vā sáwā na 'dîpî sî ĭjô ũnzî ĭ'badrî kí ĭ'dajó āzîla sî Úpí Ādrónā ĭnzîjô.

⁴ Ú'dú 'dā si 'bá Léví rú pátulépi āngû sî tujó jó gá urugá āzîla asíjô vū gá rî gá rî kí Yésūwā 'i, Bánî 'i, Kādîmîyélî 'i, Sēbānîyā 'i, Búnî 'i Sērēbîyā 'i, Bánî 'i āzîla Kēnánî 'i. 'Bá 'dî ā ĭ kí Úpí Ādróná ĭ'badrî ú'dúkô urugá sî.

⁵ 'Dā bā ũngúkú gá 'bá Léví rú, Yésūwā 'i, Kādîmîyélî 'i, Bánî 'i, Hāsābînéyā 'i, Sērēbîyā 'i, Hōdíyā 'i, Sēbānîyā 'i, Búnî 'i, Kēnánî 'i āzîla Pētāhîyā 'i 'dî jô kí: "Ītu pá urugá āzîla ĩmi ĩcú Úpí Ādróná ĩmidrî āsîñá kóru rî 'i.

"Ícú ĩmi rú đîzā rú rî, lē ĩnga ĩmi rú urugá āzîla ícú ĩmi rú đîzā rú rî 'i.

⁶ Mí Úpí ru mí 'i á'dûsî. Í'bā 'bû kí āko ala gá rî kí abe pírî mí 'i. Mí ũ'bā ũnókû kí mîrî abe āzîla āko pírî ala gá rî kí abe. Ífē ídri āko pírî 'banî mí 'i āzîla āko pírî 'bû agá 'dî kí ĩmi ĭnzî."

⁷ "Mí Úpí Ādróná 'i, mí āpē ándrá ĩburámû angájô Úrî 'bá Kālîdíyā drî kí agá āzîla í'da dó ĭ'dínî rú ĩburahîmû 'i.

8 Mí ịsụ ỉ'di ásí gá ịjọ pịrị la ími drị gá cí, mí ici ándrá tị ỉ'di be sị ăngũ 'bá Kānānĩ rú, Hịtị rú, Āmórị rú, Pēřézị rú, Yēbúsị rú āzila Gĩrīgásị rú rĩ 'badrị kí fējó ỉ'dinĩ. Ímba ũyō míní nalé rĩ 'bã tã rá ã'dusĩku mi ịjọ míní jolé rĩ 'bã tãmba rá."

9 "Índre ándrá ãma áyípịka 'bã kí drị cị agã Mịsịrị gálé rá; mí are ándrá áwáńá ỉ'badrị Mĩrị Ika rĩ tị gá 'dãá rĩ rá.

10 Mí idé ándrá ịjọ táli ru rĩ kí ịjọ ụsútáná ru rĩ abe Fāráwũ ụrụ'bá gá 'bá pírí ămbogo rú, 'bá ăngũ Mịsịrị drị agá rĩ kí ụrụ'bá gá pírí rá, ã'dusĩku ínị 'bá ãfó ru Mịsịrị gá rĩ idé kí ándrá kí ígononĩ yã rĩ gá rá. Mí ịsụ ándrá rụ kuma acájó kpere ăndrũ.

11 Mí awa ándrá mĩrị kí drị gāsị, ịjọ 'dĩ sị za kí dó sị ăngũ ăĩ gāsị, wó 'bá kí vú drolépi rĩ ịm vú kí ịyị sị cécé ırămvá 'belé ịyị mgbi rĩ agá rĩ ăni.

12 Ịtụ sị ırı ándrá kí drị celé ữrụ'bũ ịdịńá ăni rĩ sị, ịnị sị ırı ándrá kí drị celé ăcí ịdịńá ăni ăngũ jilépi rĩ sị, sị ỉ'baní gẹrị ỉ'dajó."

13 "Mí asị ándrá 'bé Sīnáyĩ drị gá sị ịjọ jọjó ỉ'ba abe angájó 'bũ gálé, ịfě ándrá ỉ'baní ịjọ lile pịrị rĩ kí ăzítáná mgbã rĩ kí abe, ăzítáná sīlé múké rĩ kí ăzila ịjọ azilé múké rĩ kí abe.

14 Ịfě ándrá ỉ'baní ịjọ nịjó sãbátũ mídri ălá rĩ drị gá, mí azị ándrá ỉ'baní ịjọ azilé múké rĩ kí ăzítáná sīlé múké rĩ kí abe ătị'bó mídri Mụsã 'bã tị gāsị.

15 Ịfě ándrá ỉ'baní ăkónă angájó 'bũ gálé sáwă ăbịrị drị sị, ịyị agbélépi ıră ụrụ'bá gá rĩ sáwă ịyị vị drị sị; ịjọ ándrá ỉ'baní 'bã mụ kí ăngũ

ándrá míní ùyō la najó mi fē la ỉ'baní rĩ 'dùlé ỉ'baní la rú.

¹⁶ “Wó ãmā áyípika acá kí ándrá ãfó ru ãzıla drĩ ùnzí rú ãzıla ùbĩ kí ándrá ãzítáná mídrĩ kí vù ku.

¹⁷ Gã kí ándrá ími tị arelé úmgbé ãzıla tálí míní idélé kí drĩdrĩnĩ gá rĩ 'bã íjọ ãvĩ kí ỉ'baní rá ãzıla igá kí íjọ la kí ku. Drĩ ùnzĩ ỉ'badrĩ sĩ mvu kí ándrá mí rú 'dâ rá, pē kí ỉ'bã drĩlẹ sĩ gōjọ vùlé ãtí'bó ru Mĩsĩrĩ gá. Wó mi Ādróná 'bá trũlépi rá, lètáná uyaná kóru rĩ trũ 'bá ízákĩzã ndrelépi ỉndĩ, ùmbã 'bã rùlé gbörú ku lètáná ãmbógó rĩ trũ rĩ 'i.

¹⁸ Drĩ kí ándrá táni ỉ'baní kãjóná idé ãdróná rú gólūdĩ sĩ, sĩ jojó la, ☆ “Dĩ ãdróná ỉmidrĩ ỉmi anzélépi angájó Mĩsĩrĩ gálẹ rĩ 'i,' jōku ỉ'baní táni íjọ ùnzí ãmbogo la kí idéjọ rá tí.

¹⁹ “Ásí ỉgbẹ mídrĩ ãmbógó rĩ sĩ mí a'be ándrá kí kōtórō agá 'dãá ku. Ỉtú sĩ ùrụ'bũ ỉdịná áni rĩ la kí drĩ ce nĩ, ỉnĩ sĩ ãcí ỉdịná áni rĩ la ãngũ jì sĩ ỉ'baní gẽrĩ i'dajó nĩ.

²⁰ Ífē ỉ'baní Úrindí mídrĩ múké rĩ sĩ kí imbájó. Mí atrĩ ándrá ỉ'baní mǎnã fējá ku ãzıla ỉyị vị kí ndélépi rĩ sĩ ífē ỉ'baní ỉyị mvulẹ rá.

²¹ Ílĩ kǎlĩ sụ ímba kí tã kōtórō agá 'dãá, ãko ãzĩ ỉ'bã kí ỉcélé rá la 'dáyụ, bōngó ỉ'badrĩ de kí ku ãzıla pá la ãvō kí ku.

²² “Dã 'bã ùngúkú gá, íko ándrá ãma áyípika kí ãzã sĩ ùpi kí ndéjọ súrụ kí abe, ífē vã ỉ'baní ãngũ álị rĩ kí ỉndĩ. Pa kí ãngũ úpí Sịhónĩ Hēsibõnĩ drĩ kí ãngũ úpí Ụgĩ Bāsánĩ drĩ

be rá.

²³ Ifē ĩ'baní anzi kí wēwē rú cécé lēlēgó 'bū gá rĩ kí áni āzila mí agū kí āngū ándrá míní jolé mi fē la ĩ'bā áyíṗika 'baní kí mụ 'dùlé la ĩ'bāni la rú rĩ gá.

²⁴ Anzi ĩ'badrī fi kí āngū Kānānī drī agá āzila 'dụ kí dó ĩ'di ĩ'bā āni la rú. Ndē kí 'bá u'álépi āngū Kānānī drī agá 'dāá rĩ kí rá; ifē ũpi Kānānī drī kí kí drī alé gá 'bá 'dāá rĩ kí abe, idé kí ĩjọ ĩ'ba rú ĩ'baní lēlé rĩ áni.

²⁵ Upa kí táwũnī andre celé bōrō ũkpó sī rĩ kí āngū mụ'dũ-mụ'dũ rĩ kí abe rá; u'dụ kí jó galépi tré āko múké ũví ndú ndú sī 'dī kí kídí galé rĩ kí, ámvú zābībū drī, mīzēyītū drī āzila ife ũ'bí nalé nānā rĩ kí abe. Na kí dó ru mgbemgbe, aga kí dó rá āzila use kí dó sī āko ĩ'baní nalé calépi rá rĩ sī."☆

²⁶ “Wó acá kí dó 'bá drī ũnzí la rú āzila mvu kí mí rú 'dā rá, uja kí ũngúkú āzítáná mídrī ní. U'dị kí nābiya mídrī ĩjọ vú nzelépi ĩ'baní sī kí ujajó vúlé mí rú 'dōlé 'dī kí rá; idé kí ĩjọ ũnzí āzī āmbógó la.

²⁷ ĩjọ 'dī sī ifē dó sī kí mērọ'bá ĩ'badrī kí drīlé gá sī ĩ'baní ũcōgō fē jó. Wó kí dó mụ ũcōgō ịsúlé 'bo awá kí ími drīlé gá āzila mí are kí angájó 'bū gálé. Ásị ịgbē mídrī āmbógó rĩ sī mí anzé kí rá, mí āpē ĩ'baní 'bá 'bá palépi mērọ'bá kí drī gá la kí tị āzila pa kí kí rá.”

²⁸ “Wó kí dó mụ ásị ịgbē ịsúlé ā'dị vúlé gá 'bo, cọtị idé kí vā ĩjọ ũnzí rĩ kí ími drīlé gá ịdị. 'Dā bā ũngúkú gá mí a'be dó kí mērọ'bá ĩ'badrī

kí drīlẹ́ gá sī ũpī najó kí drī gá. Kí mụ awálẹ́ mí rú ịdị 'bo, mí are kí angájó 'bụ gálẹ́, ásị ịgbẹ́ mídrị sī ípa dó sī kí pàlẹ́ ũ'bí ru rá."

29 "Ílì kí bìlẹ́ ịndụ sī kí ujajó vúlẹ́ ǎzítáná mídrị gá, wó acá kí drī ũnzí ru, gá kí dó sī ǎzítáná mídrị kí úmgbé. 'Bá mídrị iza kí ịjọ ị'bǎ kí ǎzítáná mídrị kí gǎjó úmgbé ǎzila kí tǎmbajó ku rī sī, 'dī kí ịjọ sī adrujọ ídri údrị kí tǎmba rá rī kī. Drī ũnzīkǎnā sī uja kí míní ũngúkú, imbe la mba kí ũkpó ǎzila gá kí ịjọ arelẹ́ úmgbé.

30 Wó ílì ũ'bí rú ímì ásị ri adrulẹ́ ị'baní ịgbẹ́ ru. Úrindí mídrị sī mí i'da ị'baní ịjọ nǎbiya kí tị gǎsī. Wó 'bǎ kí ásị drī la gá ku, ịjọ 'dī sī ífẹ́ dó kí 'bǎ ị'bǎ jírání rú rī kí drīlẹ́ gá.

31 Wó ásị ịgbẹ́ mídrị ǎmbógó rī sī mí ịlịkị kí ku ǎzila mí a'be kí ku, ǎ'dusīku mī ǎdróná lètáná uyaná kóru rī be ǎzila ásị ịgbẹ́ trū rī 'i."

32 "Ú'dī'da ịjọ 'dī sī 'bǎrī ǎdróná, ǎdróná ǎmadrị, mī ǎdróná ǎmbógó, ũkpó trū, sī idéjọ ụrị sī rī 'i, mī tị ícìma mídrị lètáná ukólẹ́pi ku rī drị tǎmbalẹ́pi rī 'i. Ịjọ ũkpó pírí acálẹ́pi ǎma drī gá, ụpi ǎmadrị kí drī gá, drīlẹ́ ǎma drị kí drī gá, 'bǎ ǎmadrị ǎtalo rú ǎzila nǎbiya rú rī kí drī gá, ǎma áyịpịka kí drī gá ǎzila 'bǎ pírí mídrị 'dī kí drī gá 'dī 'bǎ i'dá jō míní were rú ku. Mí ịgá drī ũcōgō 'bǎ mídrị 'bǎ kí ịsùlẹ́ i'dójó ụ'dụ ụpi ǎsúrīyā gārī 'bǎ kí ǎma ịkpājó rī sī kpere ǎndrū 'dī 'i.

33 Sǎwǎ pírí míní ǎma ịjọ lịjọ rī gá, mī ịjọ lị ǎma drī gá pịrị. Wó ǎdrī tání mí rú ịjọ ũnzí idé

rá tí, íjọ́ míní ngalé rĩ kí 'bāngá pìrì.

³⁴ Ûpi āmadrì kí, drìlẹ́ka kí, ātalo kí āzila āma áyípìka kí abe ùbì kí ándrá āzítáná mídrì kí vù ku; 'bā kí ándrá ásì āzítáná āzila bílẹ́ ìndù lima míní fèlẹ́ rĩ kí drì gá ku.

³⁵ Ì'baní ándrá tánì adru agá ùpì ì'badrì agá rá tí nga kí āzì míní ku míní ándrá tánì ì'baní mūkẹ́ idé agá rá tí. Ífẹ́ ándrá ì'baní āngū mgbo mǔ'dũ-mǔ'dũ rĩ 'i, wó gā kí íjọ́ ùnzí ì'badrì kí a'belé úmgbé."

³⁶ "Índre drì Ādróná, āma dó āndrū āti'bo rú āngū ándrá míní fèlẹ́ āma áyípìka 'baní bā na kí sī ife ífí ala gá āzila āko múké āfùlẹ́pi ala gá rĩ kí abe rĩ gá 'dǒ.

³⁷ Wó íjọ́ ùnzí āmadrì kí sī āko múké āfùlẹ́pi ala gá rĩ kí dó mọ́ ùpi míní 'bālẹ́ āmā drìlẹ́ gá 'dĩ 'banì. Kí íjọ́ kí nga āma rú ānākpa āmadrì kí abe ì'baní lèlẹ́ rĩ áni. Āma ì'badrì ùcōgō āmbógó la gá.

³⁸ "Íjọ́ ru ngalẹ́pi 'dĩ kí sī pírì, ālẹ́ ùyō sǒlẹ́ íni, āma íjọ́ la sī cí, ùpi āmadrì kí drì tì drì la gá 'bá āmadrì Lévì rú āzila ātalo āmadrì ídétáná idélẹ́pi rĩ kí abe."

10

'Bá drì tìlẹ́pi ùyō nalé rĩ drì gá rĩ kí

¹ 'Bá drì tìlẹ́pi rĩ kí 'dĩ:

Nēhēmíyā gávūnā rú Hākālíyā ngópì 'i, ì'di ùngúkú gá rĩ Zēdēkíyā 'i.

² 'Bá ātalo rú drì tìlẹ́pi kí ùngúkú gá rĩ kí; Sērāyíyā 'i, Āzāríyā 'i, Yērēmíyā 'i,

- 3 Pāsúrî 'i, Āmāríyā 'i, Mālīkíyā 'i,
 4 Hātúsî 'i, Sēbānáyā 'i, Mālúkî 'i,
 5 Hārímû 'i, Mēřēmótî 'i, Ūbādíyā 'i,
 6 Dānīyēlî 'i, Gīnētónî 'i, Bārúkî 'i,
 7 Mēsûlámû 'i, Ābíyā 'i, Mīyāmínî 'i,
 8 Māhāzíyā 'i, Bīlīgáyî 'i āzıla Sēmāyíyā 'i.
 9 'Bá Léví rú drî tîlépi ĩndî rî kí;
 Yésūwā Āzānáyā ngópî 'i, Bīnúwî angájó ínátî
 Hādádî drî agá, Kādīmīyēlî 'i,
 10 āzıla ĩ'bā ádrípî āzî Léví rú rî kí; Sēbānáyā
 'i,
 Hōdíyā 'i, Kēlītā 'i, Pēlāyíyā 'i, Hānánî 'i,
 11 Míkā 'i, Rēhóbû 'i, Hāsābíyā 'i,
 12 Zākúrî 'i, Sērēbíyā 'i, Sēbānáyā 'i,
 13 Hōdíyā 'i, Bánî 'i āzıla Bēnínû 'i.
 14 'Bá drîlé ru rî kí;
 Pārósî 'i, Pāhātî Mōwábû 'i, Īlámû 'i, Zátû 'i,
 Bánî 'i,
 15 Búnî 'i, Āzāgádî 'i, Bēbáyî 'i,
 16 Ādōnáyā 'i, Bīgīváyî 'i, Ādínî 'i,
 17 Ātérî 'i, Hēzēkíyā 'i, Āzúrî 'i,
 18 Hōdíyā 'i, Hāsúmā 'i, Bēzáyî 'i,
 19 Hārífû 'i, Ānātótî 'i, Nēbáyî 'i,
 20 Māgīpīyāsî 'i, Mēsûlámû 'i, Hēzírî 'i,
 21 Mēsēzābélî 'i, Zādókî 'i, Yádūwā 'i,
 22 Pēlātíyā 'i, Hānánî 'i, Ānāyíyā 'i,
 23 Hōséyā 'i Hānānáyā 'i, Hāsúbû 'i,
 24 Hālōhēsî 'i, Pílā 'i, Sōbékî 'i,
 25 Rēhúmû 'i, Hāsābínā 'i, Māsēyíyā 'i,
 26 Āhíyā 'i, Hānánî 'i, Ānánî 'i,
 27 Mālúkî 'i, Hārímû 'i āzıla Bāánā 'i.

28 'Bá āzī acelépi rĩ kí, 'bá ātalo rú, Lévĩ rú, 'bá kějĩtĩ andre tēlépi, 'bá úngó ngolépi, 'bá ātĩ'bo rú jó Ādróná drĩ agá rĩ kí, 'bá pírĩ ru awalépi angájó 'bá āmíyóná rú rĩ kí abe íjọ āzítáná Ādróná drĩ sī rĩ kí, ĩ'bā ūkúka kí abe, ngópìka kí āzila ìzépìka kí, 'bá pírĩ nītáná trū āzila íjọ vālépi rá rĩ kí abe
 29 'bá 'dĩ ícì kí dó ru ĩ'bā ádrípìka kí abe, 'bá āmbogo rú rĩ kí abe, wā kí dó ru drĩ āzila na kí dó ũyō sī āzítáná fēlé ātĩ'bó Ādróná drĩ Músā drĩ sī, sī Úpí Úpí āmadrĩ drĩ kí tāmбайó múké múké.

30 Āma icó dó izonzì āmadrĩ kí fēlé ĩgbālé 'bá āma andre gá 'dĩ 'baní ku, jōku āma icó ā'ílé anzì āmadrĩ 'baní izonzì ĩ'badrĩ kí 'dujó ūkú ru ku.

31 'Bá āmadrĩ 'dā āmíyóná rú 'dĩ drĩ kí āko sī bīsírā ngájó jōku ākónā kí ají ĩtũndālé ú'dú Sābátũ drĩ sī jōku ú'dú āzī ālá la sī, āma icó kí ĩgbālé ku. Ílì ázìrĩ ālu ālu vú sī āma icó āzì ngalé ámvù agá ku āzila āma mụ bánzá pírĩ kí lílé rá.

32 Ũ'bājó la 'dā drĩ gá āna vā ũyō rú sī āzítáná 'bālé mūsórō 'bejó sẹkẹlĩ* ālu na drĩ ílì ālu-ālu sī sī āzì ngalé jó Ādróná āmadrĩ drĩ agá rĩ 'bā ājẹ kí ũfẹjó,

33 āma mụ āko 'dĩ kí fēlé sī Ādróná ĩnzìjọ jó ĩ'didrĩ agá: Mũkátĩ ālá rĩ 'i, ānáfóró fētáná ru rĩ kí, ānākpá sī ídétáná ivélé ivê rĩ kí idéjọ rĩ kí, āko fēlé āwā'difō rú Sābátũ kí agá rĩ kí, fētáná fēlé sī ũmũ ĩmbá ú'dí rĩ drĩ idéjọ rĩ kí ũmũ āzì pėlé

* 10:32 10:32 Sẹkẹlĩ ĩ'di séndě 'bá Ịsịrayilĩ rú rĩ 'bā kí ayúlé i'dójó ́du kpere ú'dí'da rĩ i.

pē-pē rī kí abe; āko āzī fēlé āwā'dīfô rú ālá rī kí abe, āko fēlé āwā'dīfô rú sī ijó ūnzí 'bá Isirayīlī drī 'badrī kí trūjô rī kí āzila āko āzī ndú ndú lēlé āzī ngajó jó Ādróná drī agá rī kí abe.

³⁴ Āma 'bá ātalo rú, 'bá Léví rú āzila 'bá āzī 'dī kí abe āna ūyō sī ijijá ajjó sī āzī jó Ādróná āmadrī drī agá rī ngajó cécé ándrá āmā áyīpika 'bā kí idélé ílí ālu ālu vú sī sáwā la pēlé rī agá rī 'bejó jēgē sī rī áni, āko ivélé ivé ivé rī kí ivéjô ālītārī jó Úpí Ādróná āmadrī drī agá cécé sīlé āzítáná agá rī áni.

³⁵ Ana vā ūyō sī āko āmadrī ámvú agá ākónā rú, āzila ife ífí kalépi drī drī rī kí fējó jó Úpí drī agá ílí ālu ālu sī.

³⁶ Cécé sīlé búkū āzítáná drī Ādróná āmadrī drī agá rī áni, āma vā anzī āmadrī 'bā anzī kājānī rī kí ají, tí, ĩndrī āzila kábīlō āmadrī 'bā mvaka drī drī rī kí abe fēlé ātalo āzī ngalépi jó Ādróná drī agá rī 'badrī.

³⁷ Ū'bājó la 'dā drī gá āma ānáfóro idélé ākónā āfūlépi āmadrī ámvú agá drīdrī rī drī kí ají, āná āwā'dīfô rú rī abe, ife ífí kalépi āmadrī ámvú agá drīdrī rī kí, wáyīnī ú'dí rī kí āzila ādu mīzēyítū drī kí abe fēlé írá Ādróná āmadrī drī agá āzila fēlé ātalo 'badrī. Āma mụ fētáná ālu mụdrī drī fēlé 'bá Léví rú rī 'badrī ā'dusīku kí 'bá fētáná ālu mụdrī drī kí tralépi táwūnī āmanī sī āzī ngajó rī gá rī kí.

³⁸ Átáló angalépi lícó Ārónī drī agá rī la dó mụ 'bá Léví drī kí abe sī fētáná ālu mụdrī drī kí a'ijó. 'Bá Léví drī kí vā fētáná ālu mụdrī

drī āfūlēpi ālu mūdri agá rī drī ají 'bālé ĩrá jó
 Ādróná āmadrī drī agá.

³⁹ 'Bá ĩsrayīlī drī kí 'bá Lévī rú rī kí abe lē
 'bā ají kí āná, wáyīnī ú'dí rī abe āzila ādu 'bālé
 ĩrá jó Ādróná āmadrī drī agá āzila āngū ātalo
 ídétáná idélēpi, 'bá kējīti andre tēlēpi āzila 'bá
 úngó ngolēpi rī 'bā kí sī u'ájó rī gá.

“Āma ícó jó Ādróná āmadrī drī a'belé ku.”

11

'Bá u'álēpi Yêrúsālēmū gá rī kī

¹ 'Bá āmbogo rú 'bá kí drī celēpi rī rī kí ándrá
 u'álé Yêrúsālēmū gá. 'Bá ĩmbī acelēpi rī 'be kí
 jêgê sī 'bá āpējó ālu angájó 'bá mūdri rī kí agá
 sī u'ájó táwūnī Yêrúsālēmū drī ālá rī gá, wó 'bá
 ĩmbī úrômī mūdri agá rī ace kí dó u'álé táwūnī
 ĩ'badri kí agāsī.

² 'Bá ĩcú kí dó 'bá ālīlēpi u'álēpi Yêrúsālēmū gá
 'dāá cénī rī kí.

³ Táwūnī āzī were rī kí agá āmbogo rī kí abe,
 'bá ĩsrayīlī drī kí, ātalo kí, 'bá Lévī rú rī kí,
 'bá āti'bo rú āzī ngalēpi Jó Ādróná drī agá rī
 kí āzila āti'bo Sūlūmánī drī 'bā anzi kí abe rī kí
 u'álé Yúdā gá āngū ĩ'badri agá táwūnī ĩ'badri kí
 agá. 'Dī kí 'bá ũpi rú u'álēpi āngū awalé rī gá
 Yêrúsālēmū gá rī kī:

⁴ Anzi Yúdā 'bā drīlēka ru rī rī kí ándrá u'álé
 ānzi Bēnzāmīnī drī 'bā drīlēka rú rī kí abe
 táwūnī Yêrúsālēmū drī gá.

Anzi Yúdā 'bā drīlē ru rī kí 'dī:

Ātāyíyā ĭ'di Ūzíyā ngópì 'i, Ūzíyā ĭ'di Zêkāríyā ngópì 'i, Zêkāríyā ĭ'di Āmāríyā ngópì 'i, Āmāríyā ĭ'di Sêfātíyā ngópì 'i, Sêfātíyā ĭ'di Māhālālêlî ngópì 'i; anzî Pêrêzî drî kí;

⁵ Māsēyíyā ĭ'di Bārúķî ngópì 'i, Bārúķî ĭ'di Kōlū-hózē ngópì 'i, Kōlū-hózē ĭ'di Hāzāyíyā ngópì 'i, Hāzāyíyā ĭ'di Ādāyíyā ngópì 'i, Ādāyíyā ĭ'di Yōyīyārībū ngópì 'i, Yōyīyārībū ĭ'di Zêkāríyā ngópì 'i, Zêkāríyā ĭ'di ágóbî Sîlō rú rî 'bā ngópì 'i.

⁶ Anzî Pêrêzî 'bā drîlêka rú u'álêpi Yêrúsālémû gá ā'dî gá ũkpó rî kí 'bā kâlāfe pírî rî gá 468.

⁷ Anzî Bênzāmīnî 'bā drîlêka rú rî kí: Sálû 'i, Sálû ĭ'di Mêsûlámû ngópì 'i, Mêsûlámû ĭ'di Yōyédî ngópì 'i, Yōyédî ĭ'di Pêdāyíyā ngópì 'i, Pêdāyíyā ĭ'di Kōlāyíyā ngópì 'i, Kōlāyíyā ĭ'di Māsēyíyā ngópì 'i, Māsēyíyā ĭ'di Ītīyêlî ngópì 'i, Ītīyêlî ĭ'di Yēsāyíyā ngópì 'i,

⁸ anzî a'délêpi ĭ'di ũngúkú gá rî kí Gābáyî kí Sālayî be āzîla 'bā āgobî rú rî kí 'bā kâlāfe 928.

⁹ Yōwêlî Zîķîrî ngópì ĭ'di ándrá 'bā āmbógó ru kí drîlê gá rî 'i, Yúdā Hāsēnúwā ngópì ĭ'di ándrá āmbógó nāmbā ĭrî sî táwûnî 'dā 'bā drîlê gá rî.

¹⁰ 'Bā ātalo rú rî kí:

Yêdāyíyā 'i, Yêdāyíyā ĭ'di Yōyīyārībū ngópì 'i, kí Yāķínî be.

¹¹ Sērāyíyā ĭ'di Hîlîķíyā ngópì 'i, Hîlîķíyā ĭ'di Mêsûlámû ngópì 'i, Mêsûlámû ĭ'di Zādókî ngópì 'i, Zādókî ĭ'di Mērāyīyótî ngópì 'i, Mērāyīyótî ĭ'di Āhîtúbû drîlê ru jó Ādróná drî agá rî 'bā ngópì 'i,

¹² āzîla ĭ'bā ádrîpîka āzî jó Ādróná drî agá

rĩ ngalépi rĩ kí 'bã kâlāfe 822. Ādāyíyā ĩ'di Yērōhāmũ ngópi 'i, Yērōhāmũ ĩ'di Pêlālíyā ngópi 'i, Pêlālíyā ĩ'di Âmĩzĩ ngópi 'i, Âmĩzĩ ĩ'di Zêkāríyā ngópi 'i, Zêkāríyā ĩ'di Pāsĩhúrĩ ngópi 'i, Pāsĩhúrĩ ĩ'di Mālĩkiyā ngópi 'i,

¹³ ĩ'di 'bã ádrípika ándrá drĩlê lícó drĩ rú rĩ kí 'bã kâlāfe 242; Āmāsĩsáyĩ ĩ'di Āzārêlĩ ngópi 'i, Āzārêlĩ ĩ'di Āhĩzáyĩ ngópi 'i, Āhĩzáyĩ ĩ'di Mêsĩlêmótĩ ngópi 'i, Mêsĩlêmótĩ ĩ'di Īmérĩ ngópi 'i,

¹⁴ ĩ'di 'bã ádrípika ā'dĩ gá ũkpó rĩ kí 'bã kâlāfe 128. 'Bá ĩ'di 'bã drĩlê ru rĩ ándrá Zābĩdĩyêlĩ Hāgêdōlímũ ngópi 'i.

¹⁵ 'Bá Lévĩ rú rĩ kí:

Sēmāyíyā 'i, Sēmāyíyā ĩ'di Hāsúbũ ngópi 'i, Hāsúbũ ĩ'di Āzĩrĩkámũ ngópi 'i, Āzĩrĩkámũ ĩ'di Hāsābíyā ngópi 'i, Hāsābíyā ĩ'di Bũnĩ ngópi 'i;

¹⁶ Sābêtáyĩ kí Yōzābádĩ be kí drĩlê 'bá Lévĩ rú rĩ 'badrĩ āzĩ jó Ādróná drĩ āmvê sĩ rĩ ndrelépi rĩ kí.

¹⁷ Mātānáyā ĩ'di Míkā ngópi 'i, Míkā ĩ'di Zābĩdĩ ngópi 'i, Zābĩdĩ ĩ'di Āsāfũ ándrá úngó sĩ āwā'difô fējó Ādróná ní rĩ 'bã drĩ celépi Ādróná zĩnā be rĩ 'ba ngópi 'i; Bākĩbũkiyā ĩ'di 'bá ándrá āzĩ ngalépi ĩ'di be nāmbā ĩrĩ sĩ 'bá ĩ'di 'bã kāká ru rĩ kí agá rĩ 'i. Ābídā ĩ'di Sāmúwā ngópi 'i, Sāmúwā ĩ'di Gālálĩ ngópi 'i, Gālálĩ ĩ'di Yêdũtũnĩ ngópi 'i.

¹⁸ 'Bá Lévĩ rú u'álépi táwũnĩ Yêrúsālémũ drĩ ālá rĩ agá rĩ 'bã kâlāfe kí pírĩ rĩ gá 284.

¹⁹ 'Bá kējĩti andre tēlépi rĩ kí:

Ākúbũ 'i āzĩla Tālĩmónĩ 'i. 'Bá ĩ'di 'bã kāká ru

ĩ'ba kí sĩ kějĩti andre tējó rĩ kí 'bã kãlãfe 172.

20 'Bá Ịsịrayílị rú ịmbị acelépi rĩ kí, 'bá átaló rú rĩ kí ázıla 'bá Lévĩ rú rĩ kí abe kí ándrá pírí táwũnị Yúdã drị agá, 'bá ălu ălu ri ĩ'di 'bã áyípị drị ăngũ ăwítã rú rĩ gá.

21 'Bá ăti'bo rú jó Ădróná drị agá rĩ kí ándrá u'á túpũ umvelé Ụfẹlị 'i rĩ gá, Zíhã kí Gịsípã be drịlẹ ĩ'badrị kí.

22 Ămbógó 'bá Lévĩ rú u'álépi Yẹrúsălémũ gá rĩ 'badrị ĩ'di ándrá Ụzị Bánĩ ngópị 'i, Bánĩ ĩ'di Hăsăbıyă ngópị 'i, Hăsăbıyă ĩ'di Mătănıyă ngópị 'i, Mătănıyă ĩ'di Mıkă ngópị 'i. Ụzị ĩ'di ándrá anzi Ăsăfũ drị úngó ịnzítáná drị jó Ădróná drị agá rĩ ngolépi rĩ kí 'bã ăzí.

23 'Bá úngó ngolépi rĩ kí ándrá ịjọ kí nga ăzítáná ăfũlẹpi úpị tị gá rĩ kí sĩ, úpị la ĩ'banı ụ'dụ ălu ălu sĩ 'bã idé kí ă'du yă rĩ lũ nĩ.

24 Pětăhıyă ĩ'di Mēsězăbẹlị ngópị 'i, Mēsězăbẹlị ĩ'di ándrá Zéră Yúdã gá rĩ 'bã ngópika kí 'bã ăzí, ĩ'di ándrá 'bá pá tulépi ũ'bı Ịsịrayílị drị kí kějị gá úpị Pásıyă drị 'bã drịlẹ gá nĩ rĩ 'i.

'Bá u'álépi táwũnị Yẹrúsălémũ drị agá ămvé rĩ kí

25 'Bá ũ'bı ri kí ándrá u'álé tọtómé kí agá ăni rú ămvũ ĩ'badrị kí andre gá. 'Bá sùrũ Yúdã drị 'bã ăzí ri kí ándrá u'álé táwũnị Kırıyátı Ărăbă gá, Dībónı gá, Yăkăbẹzẹlị gá ăzıla tọtómé táwũnị 'dĩ kí andre celépi rĩ kí agá.

26 Rı kí vă u'álé táwũnị Yésũwă drị gá, Mőládă gá, Bẹtị Pẹlẹtị gá,

27 Hāzārī Sūwālī gá, Bērīsébā gá āzila āngū tōrómé ru i'baní u'ájó rī kí agá.

28 Rí kí ándrá vā u'ále táwūnī Zīkīlāgī gá, Mēkónā gá āzila tōrómé ala gá rī kí abe,

29 Ēnī Rīmōnī gá, Zórā gá, Yārīmūtī gá,

30 Zānówā gá, Ādūlāmū gá tōrómé la kí abe, Lākīsī gá ámvú i'didrī kí abe āzila Āzékā gá tōrómé la kí abe. Ijō 'dī sī rī kí ándrá dó u'ále i'dójó Bērīsébā gá kpere á'bụ Hīnómū drī gá.

31 'Bá sūrū Bēnzāmīnī drī gá rī rī kí ándrá u'ále i'dójó Gébā gá, Mīkīmāsī gá, Āyījā gá, Bētēlī gá tōrómé ala gá rī kí abe,

32 Ānātōtī gá, Nóbū gá āzila Ānānīyā gá,

33 Hāzōrī gá, Rámā gá āzila Gītāyīmū gá,

34 Hādīdī gá, Zēbōyīmū gá āzila Nēbālātī gá,

35 Lódī gá, Ụnō gá āzila á'bụ 'a 'bá ālīgō trū rī 'badrī gá.

36 'Bá Lévī drī u'álēpi Yūdā gá rī 'bā āzī rī kí ándrá āngū Bēnzāmīnī drī agá.

12

Ātalo āzila 'bá Lévī drī āgōlépi rī kí

1 'Dī kí ātalo āzila 'bá Lévī rú ándrá āgōlépi Zērūbābēlī Sīyālītīyēlī ngópī trū āzila Yésūwā átalo āmbógó āndānī rī trū rī kí:

Sērāyīyā 'i, Yērēmīyā 'i, Ézīrā 'i,

2 Āmāriyā 'i, Mālúkī 'i, Hātúsī 'i,

3 Sēkāniyā 'i, Rēhúmū 'i, Mērēmōtī 'i,

4 Iđō 'i, Gīnētōyī 'i, Ābījā 'i,

5 Mīyāmīnī 'i, Mādīyā 'i, Bīlīgáhī 'i,

6 Sēmāyīyā 'i, Yōyīyārībū 'i, Yēdāyīyā 'i,

⁷ Sálũ 'i, Āmókĩ 'i, Hīlĩkíyā 'i āzıla Yēdāyíyā 'i. 'Dĩ kí drĩlẹ ātalo 'badrĩ āzıla 'bá ĩ'bā kí sī āzĩ ngajó ĩ'ba abe rĩ 'badrĩ sáwā Yésūwā drĩ agá rĩ kí.

⁸ 'Bá Lévĩ rú rĩ kí ándrá Yésūwā 'i, Bīnúwĩ 'i, Kādīmīyēlĩ 'i, Sērēbíyā 'i, Yúdā 'i, āzıla Mātānīyā ándrá adrulẹpi úngó sī āwā'dīfô fējó rĩ kí drĩlẹ gá rĩ 'i. Rí kí ándrá úngó sī āwā'dīfô fējó rĩ kí ngolẹ 'bá ĩ'di 'bā ándrá sī āzĩ ngajó ĩ'ba abe rĩ kí abe.

⁹ Bākĩbũkíyā kí Ụnĩ be utu kí dó pá āzıla ndre kí dó ru 'bá ándrá ĩ'bā kí sī āzĩ ngajó ĩ'ba abe rĩ kí abe ndrēndrē ĩ'bā kí adru agá ịnzītánjá gá rĩ gá 'dǎá.

Anzị átáló ǎmbógó ǎndânĩ Yósūwā 'bā drĩlẹka rú rĩ kí

¹⁰ Yésūwā ándrá Yōyīyākímũ 'bā átẹpị 'i, Yōyīyākímũ ĩ'di Īlīyāsíbũ 'bā átẹpị 'i, Īlīyāsíbũ ĩ'di Yōyīyádā 'bā átẹpị 'i,

¹¹ Yōyīyádā ĩ'di Yónātānĩ 'bā átẹpị 'i, Yónātānĩ ĩ'di Yǎdúwā 'bā átẹpị 'i.

¹² Sáwā Yōyīyākímũ 'bā ándrá adrujó átáló ǎmbógó ǎndânĩ rĩ rú rĩ sī,

ātalo 'dĩ kí ándrá drĩlẹ ru ínátị ātalo 'badrĩ kí gá. Ínátị

Sērāyíyā drĩ gá átáló drĩlẹ ru rĩ ándrá Mēráyā 'i, ínátị

Yērēmíyā drĩ gá átáló drĩlẹ ru rĩ ándrá Hānānīyā 'i,

¹³ ínátị Ézīrā drĩ gá átáló drĩlẹ ru rĩ ándrá Mēsūlámũ 'i, ínátị Āmāríyā drĩ gá átáló drĩlẹ ru rĩ ándrá Yēhōhānānĩ 'i,

- 14 ínátı Mălúkî drı gá átáló drıle ru rı ándrá
Yónātānı 'i,
ínátı Sêkáníyā drı gá átáló drıle ru rı ándrá
Yûsûfı 'i,
15 ínátı Hārımû drı gá átáló drıle ru rı ándrá
Ádīnā 'i,
ínátı Mërômötı drı gá átáló drıle ru rı ándrá
Hêlîkáyı 'i,
16 ínátı İdö drı agá átáló drıle ru rı ándrá
Zêkâríyā 'i,
ínátı Gınêtonı drı gá, átáló drıle ru rı ándrá
Mêşûlāmû 'i,
17 ínátı Âbîjā drı agá átáló drıle ru rı ándrá
Zîkîrî 'i,
ínátı Mîñyāmínı 'badrı Mōwādíyā be rı gá
átáló drıle ru rı ándrá Pîlîtáyı 'i,
18 ínátı Bîlîgā drı agá átáló drıle ru rı ándrá
Sámûwā 'i,
ínátı Sēmāyíyā drı agá átáló drıle ru rı ándrá
Yêhônātānı 'i,
19 ínátı Yöyîyārîbû drı gá átáló drıle ru rı ándrá
Mâtênáyı 'i,
ínátı Yêdāyíyā drı gá átáló drıle ru rı ándrá Uẕı
'i,
20 ínátı Sálû drı gá átáló drıle ru rı ándrá Kāláyı
'i,
ínátı Âmókî drı gá átáló drıle ru rı ándrá İbêrî
'i,
21 ínátı Hîlîkíyā drı gá, átáló drıle ru rı ándrá
Hāsābîyā 'i,
ínátı Yêdāyíyā drı gá átáló drıle ru rı ándrá
Nātānıyêlî 'i.

²² Sávā Īlīyāsībū 'bā kí āzī ngajó átáló āmbógó rī rú Yōyīyádā trū, Yōhānānī trū, āzila Yādúwā trū rī sī úsī rú drīlē lícó 'bá Léví drī 'badrī kí cí. Sávā Dārīyō Pásiyā gó ru rī 'bā ándrá adrujó úpí ru rī sī úsī vā rú ātalo 'badrī kí ĭndī.

²³ Rú 'bá drīlē ru lícó 'bá Léví rú rī 'badrī kí drīlē gá rī kí úsī kí bükū āwī drī gá kpere sávā Yōhānānī Īlīyāsībū umvelépi áyípi rī drī gá.

²⁴ 'Dī kí 'bá drīlē ru lícó 'bá Léví rú rī 'badrī kí drīlē gá rī kí 'bā rú; Hāsābīyā 'i, Sērēbīyā 'i, Yésūwā Kādīmīyēlī ngópi 'i āzila 'bá ĭ'bā kí sī āzī ngajó ĭ'ba abe pá tulépi ru ndrelépi ĭ'ba abe ndrēndrē sávā ĭ'banī Ādróná rú ĭcújó āzila sī ĭ'dinī āwā'dīfō fējó rī sī rī kí. 'Bá pá tulépi wókō āzī rī gá rī kí ĭjó zī 'bá wókō āzī rī gá rī kí umvi la āzítáná ātí'bó Ādróná drī Dāwúdī 'bā azilé rī áni.

²⁵ 'Bá kējī tī sī āko kí tāmbaró rī andre ūtēlépi rī kí; Mātānīyā 'i, Bākībūkīyā 'i, Ūbādīyā 'i, Mēsūlámū 'i, Tālīmónī 'i, āzila Ākúbū 'i.

²⁶ Nga kí āzī sávā Yōyīyākímū Yésūwā ngópi Yōzādákī umvelépi áyípi rī 'bā ándrá adrujó úpí ru rī gá āzila sávā Nêhēmíyā gávūnā rú āzila Ézīrā* átáló ru vā kārānī rú rī 'badrī gá.

Ādróná zijó Bōrō Yērusālēmū andre cejó rī drī gá rī

²⁷ Sávā bōrō Yērusālēmū drī fējó Ādróná ní rī sī, ūmve 'bá Léví rú rī kí āngū ndú-ndú ĭ'bā kí sī u'ájó rī kí agá āzila ájí dó sī kí Yērusālēmū gá

* **12:26 12:26** Ézīrā ĭ'dī ándrá vā ímbápi āzítáná Mūsā drī ímbálépi la.

ũmũ 'dā ĩnzĩjō āyĩkō sī. Ngo kí úngó sī āwā'dĩfō fējó rĩ kí aya sī úngó ịcújō rĩ kí sī, árị sī āzıla ụ'dị sī.

²⁸ 'Bá úngó ngolépi 'dĩ atrá kí dó ru āngũ ālu gá angájó āngũ Yẹrúsālēmũ andre gá rĩ gá, tọtómé 'bá Nětōfátĩ drị 'badrị gá,

²⁹ angájó Bětị Gĩlīgálĩ gá āzıla āngũ Gébā 'badrị Āzĩmāvētị be rĩ gá ā'dusĩku 'bá úngó ngolépi 'dĩ 'bā kí ándrá tọtómé ĩ'badrị kí Yẹrúsālēmũ andre gá.

³⁰ Ātalo kí 'bá Lévị drị kí abe kí dó mụ ru 'bālé ālá ru 'bo, 'bā kí dó vā 'bá kí, kẹjị kí āzıla bōrō kí ālá ru.

³¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, má ají dó drịlẹ Yúdā drị kí 'bālẹ bōrō 'bā drị gá āzıla má itú dó 'bá úngó ngolépi la kí kālāfe ũ'bí la sī tị ndú-ndú ĩrị sī āwā'dĩfō fējó. 'Bá úngó ngolépi rĩ kí 'bā tị ālu rĩ mụ kí bōrō 'bā wókō ándrá Kẹjịtị sī Kórōná sũjō rĩ drị gálẹ ru.

³² Hōsáyā kí 'bá drịlẹ ru Yúdā drị kí 'bā nūsũ abe bĩ kí dó ātalo 'dĩ kí vú;

³³ Āzāriyā 'i, Ézĩrā 'i, Mēsũlámũ 'i,

³⁴ Yúdā 'i, Bénzāmĩnĩ 'i, Sēmāyiyā 'i āzıla Yērēmíyā 'i.

³⁵ Ātalo āzị 'dĩ amụ kí āzıla kí dĩ gũká vu sī; Zěkāriyā Yónātānĩ ngópị 'i, Yónātānĩ Sēmāyiyā ngópị 'i, Sēmāyiyā Mātānáyā ngópị 'i, Mātānáyā Míkānáyā ngópị 'i, Míkáyā Zākúrị ngópị 'i āzıla Zākúrị Ásāfũ ngópị 'i.

³⁶ Zākāriyā 'bā kāká āzị rĩ kí ándrá; Sēmāyiyā 'i, Āzārélị 'i, Mĩláláyĩ 'i, Gĩláláyĩ 'i, Māáyĩ 'i, Nětānẹlị 'i, Yúdā 'i āzıla Hānánĩ 'i. Amụ kí āko

sī úngó cojó átí'bó Ādróná drī Dāwúđī 'bā ándrá ayulé rī áni rī kí abe āzila kārānī Ēzīrā 'de dó kí drī nī.

³⁷ Angájó Kējítī Īyī kídí ru rī drī gá 'dāá, 'bá 'dī tu kí dó pīrī pīrī bōrō gálé ru gērī sī mujó Táwūnī Dāwúđī drī gá rī gá, jó Dāwúđī drī 'bā drīlẹ gá cajó Kējítī sī mujó Īyī gá wókō ĩtú 'bā āfū agálé ru rī gá.

³⁸ 'Bá úngó ngolépi sī āwā'dīfō fējó rī mu kí dó uru gálé ru, ábī dó kí vú nūsū 'bá 'badrī kí abe bōrō 'bā drī gāsī jó Gōrófā rú sī Ācí ūdūjó rī gá Bōrō Mgbọ rī gálé.

³⁹ 'Dāá rī sī, āma alì dó Kējítī Ifurayímū drī 'bā drīlẹ gāsī, Kējítī Yēsānā drī agāsī, Kējítī Ī'bī drī gāsī, Gōrófā Hānānēlī drī gāsī, āzila Gōrófā Túrú drī gá kpere Kējítī Kābīlō drī gá. 'Dāá rī sī āmu dó drī gá Kējítī Kābīlō drī gálé ru āzila ātu dó pá Kējítī 'bá āngū andre tēlépi rī 'badrī gá.

⁴⁰ 'Bá úngó ngolépi sī āwā'dīfō fējó tī ndú-ndú ĩrī rī tu kí dó pá jó Ādróná drī agá 'dāá. Átu vā pá nūsū drīlẹ 'badrī kí abe 'dāá ĩndī.

⁴¹ Āmu ātalo gūká vulépi 'dī kí abe; Īlīyākímū 'i, Māsēyiyā 'i, Mīnīyāmínī 'i, Mīkáyā 'i, Ēlīyōnáyī 'i, Zākārīyā 'i āzila Hānānīyā 'i.

⁴² 'Bá la úngó ngolépi rī kí; Māsēyiyā 'i, Sēmāyiyā 'i, Īlīyāzārī 'i, Ūzī 'i, Yēhōhānānī 'i, Mālīkiyā 'i, Īlāmū 'i āzila Īzērī 'i. Rī kí āko sī úngó ngojó rī kí colé úngó ngoná trū rere, 'bá úngó drīlẹ gá Yēzīrāhiyā rī kí drī celé nī.

⁴³ Ū'dú 'dā sī 'bá 'dī idé kí dó idé táná kí wēwē rú, idé kí āyīkō ā'dusīku Ādróná fē ĩ'baní āyīkō

ãmbógó la. Ūkú kí anzì nírí kí abe idé kí vâ ãyĩkô ìndĩ. Ẹ'dúkò 'bá 'bã kí sī ãyĩkô idéjò Yẹrúsālẹmũ gálẹ rĩ ála are la áfílẹ.

Àkò fẹlẹ sī Ìdróná ìnzìjò Àlìtárì gá rĩ kí

⁴⁴ Ẹ'dú 'dā sī úpẹ 'bá àzì kí jó sī àkò fẹlẹ rì kí tãmbajó rĩ kí andre tẹjò, àwā'dífò kí tãmbajó, àkónā àfùlẹpi drìdrì fẹlẹ rĩ kí tãmbajó àlu mụdrì drì kí abe. Úfẹ ándrá vâ àzì sī àkónā ámvù táwùñì kí agá 'dāá àmvé àzítáná 'bã lẹlẹ átrá kí fẹlẹ àtalo 'baní 'bá Lévì drì kí abe rĩ ì'badrì. 'Bá Yúdā drì rì kí u'álẹ ãyĩkô sī àzì àtalo 'bã kí ngalé 'bá Lévì drì kí abe rĩ kí sī,

⁴⁵ à'dusìku rì kí àzì ngalé Ìdróná ní àzìlā àzì sī 'bá kí idéjò àlā ru rĩ kí ngalé. 'Bá úngó ngolẹpi rĩ kí 'bá kẹjìtì andre tẹlẹpi rĩ kí abe rì kí vâ àzì ì'badrì kí ngalé àzítáná Dāwùdì 'bã kí ándrá fẹlẹ ngópì Sùlūmánì be rĩ sī.

⁴⁶ Ándrá ídu sáwā Dāwùdì 'badrì Ásāfū be rĩ gá, drìlẹka 'bá úngó ngolẹpi rĩ 'badrì kí ándrá cí, úngó ngolé sī Ìdróná 'bã rù ịcùjò àzìlā sī ì'dinì àwā'dífò fẹjò rĩ kí ándrá vâ cí.

⁴⁷ Sáwā Zẹrùbābẹlì 'badrì Nêhēmíyā be rĩ gá, 'bá pírì Ịsìrayílì drì rì kí 'bá úngó ngolẹpi jó Ìdróná drì agá rĩ kí àtìlẹ, 'bá kẹjìtì jó Ìdróná drì 'bã andre tẹlẹpi rĩ kí àzìlā 'bá Lévì drì kí abe. Rì kí àkónā àlā rĩ fẹlẹ ì'baní ẹ'dú àlu àlu sī. 'Bá Lévì drì rì kí vâ àkò fẹlẹ ì'baní rĩ 'bã wókò àzì rĩ kí fẹlẹ àtalo àfùlẹpi Àrónì rù rĩ 'banì.

13

Ìjọ Nêhēmíyā 'bã itúlẹ àsìjò rĩ kí

¹ Ụ'dú 'dā sī úlā dó Búkũ Mūsā drị ụ'dúkọ ụrugá sī 'bá kí dĩ are sī la. Ịjọ ịsúlé alá gá rĩ agá úlē 'bá āzị Āmọnị rú jōku Mụwábũ rú la 'bā fi jō āngũ 'bá Ādróná drị 'bā kí sī rũ trajó rĩ agá ku,✧

² ā'dusīku gā kí ándrá 'bá Ịsịrayílị drị 'baní ịyị fēlé ākónā be kōtórō agá 'dāá úmgbé sáwā ỉ'bā kí ándrá āfũjọ Mịsírị gá rĩ sī, wó rá la ayú kí ándrá Bālámũ 'i sēndē sī sī kí wājó. Wó ịjọ la múké rĩ, Ādróná āmadrị wi ándrá āmaní sūsú áwātáná 'dā 'bā kējị gá.

³ 'Bá Ịsịrayílị drị kí dó mụ āzítáná lālē rĩ arelé 'bo, awa kí dó 'bá Ịsịrayílị rú ku rĩ kí 'bá Ịsịrayílị rú rĩ kí abe ndú-ndú.

⁴ Ịjọ 'dĩ nga drị ru ku rú, ú'bā ándrá átáló Ịllyāsíbũ 'i Jó Ādróná āmadrị drị sī āko kí tāmbarjọ rĩ 'bā drịlē ru, Tōbáyā ándrá ỉ'di 'bā kāká āni rú la.

⁵ Ịllyāsíbũ idé dó Tōbáyā ní jó 'a āzị mgbọ la, 'dĩ jó 'a ándrá sī ānáfóró fēlé ídétáná ru rĩ kí 'bājó, āko ngũlépi vīrī rĩ kí abe, āko ndú-ndú ayúlē Jó Ādróná drị agá rĩ kí, ālu mụdrị ānā drị, wáyīnī āzıla ādu kí abe rĩ 'i. Ála ándrá āko 'dĩ kí fē āzítáná sī 'bá Lévī drị 'baní, 'bá úngó ngolēpi rĩ kí abe, 'bá kējịti andre ütēlépi rĩ kí trũ āzıla āko vā fēlé ātalo 'baní rĩ kí abe.

⁶ Wó sáwā ịjọ 'dĩ 'bā kí ru idéjọ rĩ gá, ma 'dĩ sī Yērúsālēmũ gá 'dāá yụ, ā'dusīku ágō ándrá 'dĩ sī úpí Ārītāsērīsēsī Bābũlónị drị rú ílī kālīna drị ịrị ỉ'di 'bā ũpī najó rĩ sī. Sáwā āzị vúlē gá ázị rúkũsā úpí drị sī gōjọ Yērúsālēmũ gálē vúlē.

✧ 13:1 13:1 Āzítáná Amvinjá 23:3-5

⁷ Ma dó mụ acalé Yêrúsâlémũ gá 'bo, má ịsụ dó ịjọ ụnīlẹ ịjọ ụnzíkānā Īlīyāsībũ 'ba idélẹ ỉ'di 'bā sī rúmũ fējó Tōbíyā ní lícọ 'a Jó Ādróná drị agá rī drị gá.

⁸ Ūmbā na dó ma ūnzí, má a'bé dó sī āko Tōbíyā drị idélẹ báwũ sī rī kí jó agalé rī sī āmvé.

⁹ 'Dā 'bā ūngúkú gá, áfē dó āzítáná sī rúmũ kí 'bājó alá ru, má ají dó sī āko ndú-ndú ayúlẹ jó Ādróná drị agá rī kí vúlẹ ānáfóró āwā'dífô rú rī kí abe āzila āko ngūlẹpị vīrī rī be.

¹⁰ Má ịsụ vā ụnīlẹ la āko tátí fēlẹ 'bá Lévī drị 'baní rī kí úfē kí ỉ'baní gẹrī sī ku, ịjọ 'dī sī 'bá Lévī drị kí 'bá úngó ngolẹpị rī kí abe tátí icólẹpị āzị ngalẹpị rī gō kí dó āzị ngalé ỉ'badrị ámvụ kí agá.

¹¹ Ịjọ 'dī sī má uzá dó drīlẹka 'dā kí drị gá, ázị kí, “Bá kí jó Ādróná drị a'be ā'du ịjọ sī?” 'Dā 'bā ūngúkú gá, má atrá dó 'bá Lévī drị kí pírí vúlẹ āzila á'bā dó 'bá ālu-ālu āzị ỉ'didrị 'bā tị gá.

¹² 'Dā 'bā ūngúkú gá, 'bá Yúdā drị i'dó kí dó ālu mụdrị ānā drị kí ajílẹ wáyīnī trū āzila ādu trū 'bālẹ jó sī āko kí tāmbarjọ rī kí agá.

¹³ Má uja dó átáló Sēlēmíyā kí 'bālẹ Zādókī kārānī rú rī be āzila Pēdāyíyā Lévī gó rú rī trū drīlẹ jó sī āko kí tāmbarjọ rī drị rú. Á'bā vā Hānānī Zākúrī ngọpị Mātānīyā umvelẹpị áyípị rī sī kí āzā kojó ā'dusīku 'dī kí 'bá āzị ándrá nīlẹ cé kí 'bá mgbā íni la kī. Āzị ỉ'badrị ándrá sī ākónā tralẹ rī kí awajó ỉ'bā ádrípịka Lévī rú rī 'banī.

¹⁴ Má uja dó ịjọ zílẹ Ādróná tị gá, 'bārī Ādróná mádrī, mí ūrā drī mání ịjọ áma drị gá ịjọ mání

ngalé 'dĩ kí sĩ. Mí ãvĩjõ ñjọ ãzị mání ngalé ã'ĩtáná sĩ jó mídrị agá 'dĩ kí drị gá ku fô.

¹⁵ Ụ'dụ 'dã kí agá, ándre 'bá kí sùrụ Yúdã drị agá zābībũ ãka tu sĩ wáyĩnĩ idéjọ Sābátũ sĩ, kí vā ãná ĩ'bā kí lālẹ rĩ kí umbé ũ'bālẹ kãyĩnõ kí drị gá wáyĩnĩ trũ, zābībũ sù trũ, úlúgó ãka abe ãzıla tẹrị ãzị ndú-ndú 'dĩ kí abe. Rì kí ãko 'dĩ kí ajílẹ pírí Yẹrúsālẹmũ gá Sābítĩ sĩ. ñjọ 'dĩ sĩ áli dó kí bílẹ ñndụ ĩ'bā kí ãkónā ụzịjọ Sābítĩ sĩ rĩ sĩ.

¹⁶ 'Bá Túrõ gá ándrá u'álẹpi Yẹrúsālẹmũ gá rĩ rì kí ĩ'bị ãzıla ãko ũví ndú-ndú 'dĩ kí ujílẹ ãzıla ụzílẹ 'bá Yúdã gá rĩ 'baní Yẹrúsālẹmũ gá 'dāá ụ'dụ Sābátũ drị sĩ.

¹⁷ ñjọ 'dĩ sĩ má uzá dó 'bá ãmbogo rú Yúdã gá rĩ kí drị gá, ájọ ĩ'baní, “Ìmi ñjọ ùnzíkānā 'dĩ kí idé sĩ ụ'dụ Sābátũ drị 'bājó ãndị ru íni la ã'du ñjọ sĩ?

¹⁸ Ìmĩ áyịpịka 'bā kí ándrá ñjọ ùnzị 'dĩ áni rĩ idéjọ rĩ sĩ, Ádróná ãmadrị ají ándrá sĩ lìkị ãma drị gá pírí táwũnĩ 'dĩ be ku yā? Ú'di'da ìmi dó adrā ãzị ají 'dā 'bā drị gá 'bá Ịsịrayílĩ drị kí drị gá ìminí ụ'dụ Sābátũ drị 'bājó ãndị ru rĩ sĩ.”

¹⁹ Áfě ãzítáná ãngũ drĩ dó i'dó nìlẹ ụ'dụ tōwú ãlu ãlu 'bā ñndró sĩ 'bo, lẹ ùpị kējítị Yẹrúsālẹmũ drị cí, 'bá ãzị 'bā nzị ĩ'di ku kpere Sābátũ 'bā alị agá rá ká. Ápě vā ãtí'bó áma ãmgbā rĩ drị 'bā ãzị kí tị sĩ mujó kējítị andre tējó ñndĩ, ñjọ 'dĩ sĩ málí ãzị ajílẹ la 'bā fi dó sĩ Yẹrúsālẹmũ agálẹ Sābátũ sĩ ku.

²⁰ 'Dā 'bā ùngúkú gá, 'bá ãko ndú-ndú 'dĩ kí ụzílẹpi rĩ ko kí dó ụ'dụ ãmvé, fi kí Yẹrúsālẹmũ agálẹ gẹrị sĩ ku pālẹ ãlu jōku ĩrị 'dīpí.

21 Wó áli kí bílẹ̀ ɪ́ndú ǎzıla ájọ ɪ̀'baní, “Ìmi ko bõrõ Yẽrúsǎlẹ̀mũ drị andre gá ǎmvé 'dâ la ǎ'du ɪ́jọ sī yǎ? Ẹ̀drī idé la 'dī áni ɪ́dị, ma ɪ̀mi rụ rá.” Ẹ̀dójọ sáwǎ 'da gá, 'bá ǎzị ǎ'bǎ dó pá 'dǎá Sǎbátũ sī ɪ́dị ku.

22 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá, ǎfẹ̀ dó ǎzítánǎ 'bá Lẹ̀vị drị 'baní sī ru 'bǎjọ ǎlá ru rá ká 'bǎ tẹ̀ kí dó sī kẹ́jịtị kí andre ɪ́ndõ, kí dó sī ụ́'dụ Sǎbátũ drị 'bǎ ǎlá ru benĩ.

ǎzị dó vǎ sī ǎdrónǎ 'i, ǎdrónǎ mádrị, mí ũrǎ jõ ɪ́jọ ǎzị mání ngalé 'dī 'bǎ drị gá be fô! Mí i'da mání ǎsị ɪ́gbẹ̀ lẹ̀tánǎ mídrị ǎmbógó ǎzıla ukólẹ̀pi ku rĩ sī.

23 Sáwǎ ǎlu 'dǎ agá má ɪ̀sú vǎ ụ̀nìlẹ̀ la ǎgọ̀bị Yǎhúđị rú rĩ 'bǎ ǎzị 'dụ kí ǎndrá ũkú ǎngájọ sùrú ǎsịdódị drị, ǎmónị drị ǎzıla Műwábụ drị kí agá.

24 Anzị 'bá 'dī 'badrị kí 'bǎ núsũ rì kí dó tị ǎsịdódị drị jolé jõku rì kí tị sùrú ndú la 'badrị jolé áyụ, ico kí dó sī tị Yúdǎ drị jolé ku.

25 Ájọ ɪ́jọ ɪ̀'baní ũmbǎ sī, ǎwǎ kí, ǎco ǎzị rì kí ǎzıla ǎsị kí drị'bị rá. ǎfẹ̀ ɪ̀'baní ũyõ nalé rụ ǎdrónǎ drị sī ǎzıla ájọ, “Ìmi ico izonzi ɪ̀midrị kí fẹ̀lé anzị ɪ̀'badrị 'baní ũkú ru ku, anzị ɪ̀midrị kí jõku ɪ̀mi ǎmgbǎ rĩ 'bǎ 'dụ kí izonzi ɪ̀'badrị kí ɪ̀miní ũkú ru ku.

26 ɪ́jọ ũkú Ẹ̀sịrayíłị rú ku rĩ kí 'dújọ ũkú ru rĩ ǎndrá bǎsī fẹ̀lẹ̀pi la úpí Ẹ̀sịrayíłị drị Sũlũmánĩ 'bǎ sī ɪ́jọ ızajọ ǎdrónǎ drịlẹ̀ gá 'dī. Sùrú ũ'bí 'dī kí agá pírí, úpí ǎzị ɪ̀'di áni la ǎndrá 'dáyụ, ǎdrónǎ ɪ̀'didrị lẹ̀ ǎndrá ɪ̀'di rá, fẹ̀ ǎndrá dó sī ɪ̀'diní adrujó úpí ru 'bá Ẹ̀sịrayíłị drị kí drịlẹ̀ gá pírí ũkú 'dǎ

'baní táni i'di fê agâ ijô ûnzí idéjô Ādrónâ drîlê gá rá tí.

²⁷ Īmi icó dó ijô ũrālê sī ijô ûnzí 'dī 'bā áni rī idéjô Ādrónâ āmadrî a'bejô rá sī ũkú Iṣirayîlî rú ku 'dī kí 'dujô íngoní ru?"

²⁸ Anzî ágôbî umvelé Yōyîyádâ átáló āmbógó āndânî Īlîyāsîbū 'bā ngôpî rú rī drî 'bā āzî ālu la īgbā Sānîbālâtî Hōrônî gó ru rī 'bā īzépî āzî i'dinî ũkú ru. Ījô 'dī sī ádro dó i'di áma andre gá 'dāā rī sī rá.

²⁹ Ājô dó sī Ādrónâ ní, Ādrónâ mádrî, mí igá jô ijô 'bā 'dī kí drî gá rá fô, ā'dusîku fê kí āzî átáló drî ní acájô āndî ru, a'be kí ũyô ándrá i'bā kí nalé sī tî icíjô mí be sī āzî ngajô átáló ru jôku Lévî rú rī rá.

³⁰ Ījô 'dī sī má idé dó ātalo kí 'bā Lévî drî kí abe ālá ru ijô pírî sūrû ndú ndú 'dā 'badrî kí agá rī sī āzîla áfê dó i'baní āzî. 'Bā ātalo rú rī kí āzî i'badrî tî gá āzîla 'bā Lévî rú rī kí vâ āzî i'badrî tî gá.

³¹ Áfê vâ ijijá ayúlê sī āwā'dîfô kí ivéjô rī ajílê sáwā la pîrî rī gá āzîla sī wókô ākônā āfûlépî ámvû agá drîdrî fêlé Ādrónâ ní rī ajíjô sáwā la pîrî rī gá.

Ājô dó sī Ādrónâ ní, Ādrónâ mádrî, mí ũrā jô mánî ijô áma drî gá mûkê mídrî sī fô.

Aringa

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

copyright © 2018-2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

This is the New Testament in the Aringa language, with 17 books of the Old Testament. Aringa is a Nilo-Saharan language spoken in the Northwestern part of Uganda, West Nile region in the Yumbe district. All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505